

HOLSTEBRO KOMMUNE

Rådhuset • 7500 Holstebro

Hører til journalnummer: 09.17.18-P19-29-14

Godkendt den 07-05-2015

Volsgård I/S v/ Torben Thorsen
Bjergbyvej 24
7830 Vinderup

Dato: 07-05-2015
Sagsnr.: 09.17.18-P19-29-14
Henv. til: Ole Lousdal
Natur og Miljø
Direkte tlf.: 96 11 7826
Afdeling tlf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
Volsgård

Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 5b, Nautrup by, Sevel.

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF 4.
DECEMBER 2009 OM MILJØGOD-
KENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
<i>Dokumentation</i>	<i>8</i>
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	<i>8</i>
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>8</i>
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	<i>8</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	9
<i>Landskabelige og kulturhistoriske forhold</i>	<i>9</i>
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	<i>9</i>
<i>Stalde</i>	<i>9</i>
<i>Ventilation</i>	<i>10</i>
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	<i>11</i>
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	<i>11</i>
<i>Døde dyr</i>	<i>11</i>
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	<i>11</i>
<i>Håndtering af gylle og afgasset biomasse</i>	<i>12</i>
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	<i>12</i>
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>12</i>
<i>Lugt</i>	<i>12</i>
<i>Transport</i>	<i>12</i>
<i>Støj</i>	<i>12</i>
<i>Restvand og spildevand</i>	<i>13</i>
<i>Skadedyr</i>	<i>13</i>
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	<i>13</i>
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	<i>13</i>
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	14
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	<i>14</i>
<i>Sædskifter og efterafgrøder</i>	<i>15</i>
<i>Beskyttelse af særligt følsomme naturområder</i>	<i>15</i>
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	<i>15</i>
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	17
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>21</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>21</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	<i>22</i>
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	<i>24</i>
<i>Alternative muligheder</i>	<i>25</i>

HUSDYRBRUGETS ANLÆG	25
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	25
<i>Stalde</i>	26
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	26
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	27
<i>Ventilation</i>	28
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	28
<i>Foder</i>	29
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	29
<i>Fyringsanlæg</i>	31
<i>Olie og brændstof</i>	31
<i>Affald</i>	32
<i>Døde dyr</i>	33
<i>Sprøjtemidler og kemikalier</i>	34
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	34
<i>Håndtering af gylle og afgasset biomasse</i>	36
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	36
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	37
<i>Ammoniak</i>	37
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	39
<i>Lugt</i>	40
<i>Transport</i>	42
<i>Støj</i>	43
<i>Støv</i>	44
<i>Lys</i>	45
<i>Restvand og spildevand</i>	45
<i>Skadedyr</i>	46
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	46
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	48
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	48
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	52
<i>Sædske og efterafgrøder</i>	52
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	53
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	55
<i>Grundvand</i>	55
<i>Bilag IV-arter</i>	56
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	57
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	58
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	58
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	59
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	61
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	65
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	67
BILAG	68
BILAG 1 – SITUATIONSPLAN	68
BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	69
BILAG 3 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	71
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	72
BILAG 5 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD.....	73
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	74
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	75
BILAG 8 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	77
BILAG 9 – AREALER DEL 1/4	78

BILAG 10 – AREALER DEL 2/4	79
BILAG 11 - AREALER DEL 3/4	80
BILAG 12 – AREALER DEL 4/4	81
BILAG 13 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD.....	82
BILAG 14 – JORDBUNDSTYPER	83
BILAG 15 – LAVBUNDSAREALER	84
BILAG 16 – NITRATKLASSEOMRÅDER OG OPLAND TIL MÅLSATTE SØER	85
BILAG 17 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER.....	86
BILAG 18 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER.....	87
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3.....	88
BILAG 20 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3.....	89
BILAG 21 – DRIFTSJOURNAL - DEL 3 / 3.....	90
BILAG 22 – ALTERNATIV PLACERING AF GYLLEBEHOLDER	91
BILAG 23 – LÆHEGN.....	92
APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD	93
APPENDIKS 2 - NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNI- VEAU.	94
APPENDIKS 3 - NATURA 2000-VANDOPLAND VENØ SUND - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNI- VEAU.....	98

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	07-05-2015
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§ 12 miljøgodkendelse
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Volsgård v/Torben Dahl Thorsen
CVR-nr. / P-nr.	36149671 / 1019943182
Husdyrbrugets adresse	Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97448828 / 23718784
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Torben Dahl Thorsen
Husdyrbrugets e-mail:	m-t-thorsen@mail.dk
Matrikel	5b, Nautrup by, Sevel
CHR	57259
(i)-mærket, bek. 486 af 25. maj 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Ja
Byggetilladelse	Idet dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos kommunen - Byggeri og Ejendomme.
Ejendomsnr.	6610186418
Husdyrgodkendelsesskema nummer	72400 (scenarie 1, dybstrøelse), 72384 (scenarie 2 uden dybstrøelse)
Husdyrbrugets konsulent	Trine Villumsen, Heden og Fjorden, e-mail: tvi@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63
Sagsnummer	09.17.18-P19-29-14

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 08-09-2014 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup. Husdyrbruget er før og efter udvidelsen større end 250 DE og er derfor fortsat omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IED, jf. IE-direktivet².

Udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 10-04-2015 til den 04-05-2015.

Husdyrbruget fik miljøgodkendelse i 2008 og i 2010. Der bygges en ny gyllebeholder på 4.000 m³ og en ny ensilageplads på 550 m². Dyreholdet udvides i eksisterende stalde. Eksisterende miljøgodkendelse af 29-09-2010 og tillæg til miljøgodkendelse ophæves ved ibrugtagning af denne miljøgodkendelse.

Alle vurderingerne af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af ansøgning 72400 (scenarie 1) og skema 72384 (scenarie 2). I scenarieberegningen 2 afsættes den primære del af dybstrøelsen til Maabjerg Bioenergy.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 667,01 til 777,67 DE fordelt på 369 malkekøer (tung race), 165 kvier (tung race, 6-27 mdr.), 115 småkalve (0-6 mdr., tung race), 200 tyrekalve (tung race, 40-120 kg), 243 tyrekalve (tung race, 120-220 kg) og 243 tyrekalve (tung race, 220-380 kg).

Nogle udspretningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde og/eller indsatsområde for nitrat. Hovedparten af ejede/forpagtede udspretningsarealer ligger indenfor oplandet til Stubbergård Sø som er følsom overfor belastning med fosfor. En mindre del af arealerne er beliggende i oplandet til Venø Bugt i nitratklasse I.

¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Dir. om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (IE-direktivet). Rådets direktiv 2010/75/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der gælder for husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IED, jvf. IE-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 369 malkekøer (tung race), 165 kvier (tung race, 6-27 mdr.), 115 småkalve (0-6 mdr., tung race), 200 tyrekalve (tung race, 40-120 kg), 243 tyrekalve (tung race, 120-220 kg) og 243 tyrekalve (tung race, 220-380 kg) svarende til i alt 777,67 DE, på husdyrbruget matr. nr. 5b, Nautrup by, Sevel, beliggende Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Nærværende § 12 miljøgodkendelse ophæver miljøgodkendelse af 29-09-2010 meddelt i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - husdyrholdets størrelse
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - mark- og gødningsplaner
 - driftsjournaler (jvf. bilag 19-21)

skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
5. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

6. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

7. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

8. Der skal etableres og stedse vedligeholdes skærmende beplantning langs den nordøstligste stald, som angivet på kortbilag 23. Beplantningsbæltet kan bestå af et 2-rækket læhegn af løvfældende træer og buske i stil med eksisterende læhegn i området og være plantet senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i brug. Formålet med beplantningen er at opbryde byggeriet, så det syner mindre markant i området og indpasses i landskabet.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller).

9. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	369	596,36
Kvier (6-27 mdr.)	165	78,57
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	115	31,08
Ungtyre (220-380 kg), tung race	243	45,31
Tyrekalve (120-220 kg), tung race	243	15,88
Tyrekalve (40-120 kg), tung race	200	10,46
I alt		777,66

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

Stalde

10. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift			Staldsystem og BAT-nivåu
		Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
Kostald 1.1.1	Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	93	142,75	-	0	0,00	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	115	185,86	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
	Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	15	23,02	-	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	15	24,24	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier, tung race, 21-26 mdr.	32	18,83		0	0,00	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
	Kvier, tung race, 6-27 mdr.	0	0,00	-	10	4,76	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
Kviestald	Kvier, tung race,	170	72,79	-	0	0,00	Sengestald med spalter

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift			Staldsystem og BAT-nivå
		Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
1.1.2	6-21 mdr.						(kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Kvier, tung race, 6-27 mdr.	0	0,00	-	155	73,81	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Småkalve, tung race, 0-6 mdr.	0	0,00	-	15	4,05	Dybstrøelse hele arealet
Tyrekalvestald 1.1.3	Tyrekalve, tung race, 120-220 kg	243	15,88	70	243	15,88	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv.
	Tyrekalve, tung race, 220-380 kg	243	45,31	120	243	45,31	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv.
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	15	24,24	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv.
Kalvehytter 1.1.4	Tyrekalve, tung race, 50-120 kg	100	4,58	-	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
Kostald, tilbygning 1.1.5	Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	192	294,71	-	0	0,00	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	224	362,02	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
	Kvier, tung race, 21-26 mdr.	38	22,36	-	0	0,00	Sengestald med spalter (kanal, linespil) skrabning hver 4. time.
Kalvestald 1.1.6	Småkalve, tung race, 0-6 mdr.	70	18,92	-	100	27,03	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve, tung race, 40-120 kg	150	7,84	50	200	10,46	Dybstrøelse hele arealet
			666,99			777,66	

11. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

12. Der skal i stald 1.1.1 og 1.1.5 etableres skrabe anlæg over spalter. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 4. time – svarende til mindst 6 gange i døgnet.

13. "Skrabere i stald 1.1.1. og 1.1.5. skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop over 24 timer skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen/robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

Ventilation

14. Ventilationsanlæg skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang hvert forår.

Rengøring af staldanlæg

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Ensilage opbevaring og håndtering

16. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede (indenfor 15 meter fra dræn) eller lavbundsjord uden okkerklasse.
17. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingsboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som fast husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

18. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
19. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

20. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournalen..
21. Gyllebeholder nr. III skal være overdækket med fast overdækning med indvendigt skørt.

22. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.

23. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør bestilles inden 2 hverdage efter skadens opståen.

24. Eventuelle skader og reparationer på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

25. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår risiko for spild fra påfyldning af gyllevogne ol., kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

26. Komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt. Omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

27. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

28. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

29. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

30. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Restvand og spildevand

31. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
32. Senest samtidig med etablering af den nye ensilagesilo skal udsprinklingsanlægget dimensioneres så det opfylder kravene specificeret i landbrugets byggeblad om udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads.
33. Der skal etableres faskine til nedsivning af tagvand fra den nye kalvestald. *(vilkåret er overført fra miljøgodkendelse fra 2010).*

Skadedyr

34. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

35. Der skal foreligge en beredskabsplan som er godkendt af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

36. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
37. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

38. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

39. Hele husdyrbruget skal inden næste revurdering være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

40. Arealerne skal drives efter scenarie 1 eller scenarie 2. Det valgte scenarie skal kunne dokumenteres via gødningsregnskabet.

41. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 7.

42. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning/afgasset biomasse på bedriftens arealer svarende til 696,16 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstoffmængde, der fremgår af Skema 11, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,24 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne. (Vilkåret gælder kun for scenarie 1)

43. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning/afgasset biomasse på bedriftens arealer svarende til 693,54 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstoffmængde, der fremgår af Skema 11, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,23 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne. (Vilkåret gælder kun for scenarie 2)

44. Der skal afsættes husdyrgødning med den husdyrgødningssammensætning og næringsstoffmængde, der fremgår af Skema 11 (scenarie 1) og Skema 12 (scenarie 2).

Sædskifter og efterafgrøder

45. Der skal hvert år etableres 3 % efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrødekrav og efter reglerne for 2,3 dyreenheder/ha. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til NaturErhvervstyrelsen. (*Vilkåret gælder kun for scenarie 1*).

Beskyttelse af særligt følsomme naturområder

46. Der skal etableres minimum 10 meter brede gødskningsfrie bræmmer i den nordlige ende af mark 71-0 og 72-0.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

47. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

48. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

49. Der må ikke etableres afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 09-06-2015.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Natur- og Miljøklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster 500 kr. i klagegebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Torben Dahl Thorsen, Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Holstebro, CVR: , P-nr: -, E-mail: dnholstebro-sager@dn.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, CVR: 17915746, P-nr: 1001388580 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, CVR: , P-nr: , Rosenvej 18, 8240 Risskov, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)

- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, CVR:., P-nr.: Hagevej 14, 6990 Ulfborg, E-mail: jenson@mail.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- Holstebro Museum, CVR: 11681328, P-nr: 1002911064 - (Myndighed)
- Maabjerg Bioenergy - Leverandørforening, CVR: 30507509, P-nr: 1014584060 –
- Peder Bahne Kruse og Jeanne le Fevre Ø Kruse, Bjergbyvej 21, 7830 Vinderup (nabo)
- Torben Kalsgaard og Helle G. Kalsgaard, Bjergbyvej 30, 7830 Vinderup (nabo)
- Mona Kilsgaard Andersen og Kristian Andersen, Bjergbyvej 32, 7830 Vinderup (nabo)
- Vagn Rasmussen, Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup (nabo)
- Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Jim Jensen, Bjergbyvej 28, 7830 Vinderup (Bortforpagter, nabo, gylleavgiver)
- PREBEN JEPPESEN, Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup (CVR: 76828911) (Gyllemodtager)
- Trine Villumsen, Heden og Fjorden, e-mail: tvi@hflc.dk (ansøgers rådgiver)

I perioden 10-04-2015 til 04-05-2015 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Maabjerg Bioenergy - Leverandørforening, CVR: 30507509, P-nr: 1014584060 –
- Peder Bahne Kruse og Jeanne le Fevre Ø Kruse, Bjergbyvej 21, 7830 Vinderup (nabo)
- Torben Kalsgaard og Helle G. Kalsgaard, Bjergbyvej 30, 7830 Vinderup (nabo)
- Mona Kilsgaard Andersen og Kristian Andersen, Bjergbyvej 32, 7830 Vinderup (nabo)
- Vagn Rasmussen, Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup (nabo)
- Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Jim Jensen, Bjergbyvej 28, 7830 Vinderup (Bortforpagter, nabo, gylleavgiver)
- PREBEN JEPPESEN, Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup (CVR: 76828911) (Gyllemodtager)
- Trine Villumsen, Heden og Fjorden, e-mail: tvi@hflc.dk (ansøgers rådgiver)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2023.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 07-05-2015. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme 2009
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Torben Dahl Thorsen ejer og driver husdyrbruget på Bjergbyvej 24, 7830 Vinde-rup under CVR nr. 36149671. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyr-brug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Torben Dahl Thor-sen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksom-heder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af drif-ten, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 2,8 km sydøst for Sevel og 2,5 km nord for Herrup. Husdyr-bruget beliggenhed fremgår af bilag 3.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i landskabeligt og kulturhisto-risk interesseområde og område med uønsket skovrejs-ning.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Bjergbyvej 30) – krav 50 meter	90 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 300 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og er-hverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 300 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - vurdering indenfor 300 meter	> 300 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internatio-nale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 500 m
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 500 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	149 m 28 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	> 500 m > 500 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	177 m 78 m
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100) - Ny gyllebeholder	306 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	163 m 62 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	> 100 m > 100 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	> 100 m 19 m
Naboskel (krav 30 m) - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	105 m 30 m

Afstandskrav ensilageplads

I 1979 fastlægger Herning Kjeldbjerg sydskellet (skellet mellem matr.nr 2a og 6e). I 1990 er skellet fastlagt igen. Skellet ændres ikke, men hele skellet mellem Bjergbyvej 24 og Bjergbyvej 30 fastlægges ved gode mål.

Landinspektør Jens Kjeldbjerg har tastet koordinaterne ind fra målingen i 1990 og kan se, at matrikelkortet ikke stemmer overens med målingen. Ergo er matrikelkortet digitaliseret forkert (med dårlig nøjagtighed). Skellet i matrikelkortet er således fejlbehæftet og burde ligge ca. 8 m mod nord/nordvest set i forhold til den originale skelmåling fra 1990.

Ud fra udtalelsen fra landinspektør Jens Kjeldbjerg vurderes den ansøgte placering af ensilagesiloerne således at overholde afstandskravet på 30 meter til naboskel.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. den nye ensilageplads og den nye gyllebeholder opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Husdyrbruget ligger inden for et område udpeget som særlig værdifuldt landskab. Området er beliggende i et skrånede terræn fra den yderste østlige kant af mo-

rænelandskabet fra sidste istid før tunneldalen ved Stubbergård sø og Flyndersø. Husdyrbruget ligger tæt på et område, der ligeledes er udpeget som et kulturhistorisk interesseområde ved Flyndersø og Stubbergård sø mod øst og ligger tæt op til det særlige kulturmiljø Oldtidsvejen mod vest – rækken af gravhøje, der strækker sig fra Vesterhavet og videre ind mod Viborg. Nærmeste gravhøj ligger ca. 500 m SV for de eksisterende bygninger.

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 3 km SØ for Sevel, som er den nærmeste byzone i området.

Det vurderes, at ejendommen ligger i et område med mange og særlige interesser, hvad landskabelige værdier angår. Området er udpræget landbrugsområde med spredte læhegn. Koncentrationen af læhegn er størst tættest på Stubbergård sø mod øst.

Udvidelsen af husdyrbruget med gyllebeholder samt ensilageplads sker i umiddelbar tilknytning til ejendommens eksisterende anlæg og vil dermed ikke få væsentlig indflydelse på områdets udpegningsgrundlag som særligt værdifuldt landskab og kulturmiljø.

For at kamouflere det store gårdanlæg fra syd, stilles der krav om at der skal etableres og stedse vedligeholdes skjærmende beplantning langs den nordøstligste stald, som angivet på kortbilag nedenfor (den yderste spids er ikke et krav).

Beplantningsbæltet kan bestå af et 2-rækket læhegn af løvfældende træer og buske i stil med eksisterende læhegn i området og være plantet senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i brug. Formålet med beplantningen er at opbryde byggeriet, så det syner mindre markant i området og indpasses i landskabet.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Flere af markerne ligger i Oldtidsvejens forløb og nogle af markerne ligger pt. inden for beskyttelseszonerne for fredede fortidsminder. På nogle af markerne ligger selve gravhøjene også inde på de respektive markarealer, se kortbilag.

Gravhøje er beskyttet jf. § 29 e og f i Museumsloven og der må ikke på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor. Desuden er der en 100 m beskyttelseslinje omkring fortidsminderne jf. § 18 i Naturbeskyttelsesloven. Inden for de 100 m er der forbud mod forandring af arealet.

På udbringningsarealer er der registreret mange ikke fredede fortidsminder (gravhøje), se kortbilag. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Beskyttede diger

I tilknytning til udbringningsarealerne er der registreret diger, som er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse, se kortbilag.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret.

Et alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen etableres i eksisterende bygninger. Opførelsen af gyllebeholderen og ensilagesiloerne vurderes ikke at forringe de landskabsmæssige forhold.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	300	460,49	0	0,00
Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	369	596,36
Kvier (6-21 mdr.), tung race	170	72,80	0	0,00
Kvier (21-26 mdr.), tung race	70	41,19	0	0,00
Kvier (6-27 mdr)	0	0,00	165	78,57
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	70	18,92	115	31,08
Ungtyre (220-380 kg), tung race	243	45,31	243	45,31
Tyrekalve (120-220 kg), tung race	243	15,88	243	15,88
Tyrekalve (50-120 kg), tung race	100	4,58	0	0,00
Tyrekalve (40-120 kg), tung race	150	7,84	200	10,46
I alt		667,01		777,66

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de

seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 1.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift			Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
Kostald 1.1.1	Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	93	142,75	-	0	0,00	Sengestald med spalter
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	115	185,86	Sengestald med spalter
	Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	15	23,02	-	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	15	24,24	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier, tung race, 21-26 mdr.	32	18,83		0	0,00	Sengestald med spalter
	Kvier, tung race, 6-27 mdr.	0	0,00	-	10	4,76	Sengestald med spalter
Kviestald 1.1.2	Kvier, tung race, 6-21 mdr.	170	72,79	-	0	0,00	Sengestald med spalter
	Kvier, tung race, 6-27 mdr.	0	0,00	-	155	73,81	Sengestald med spalter
	Småkalve, tung race, 0-6 mdr.	0	0,00	-	15	4,05	Dybstrøelse hele arealet
Tyrekalvestald 1.1.3	Tyrekalve, tung race, 120-220 kg	243	15,88	70	243	15,88	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv.
	Tyrekalve, tung race, 220-380 kg	243	45,31	120	243	45,31	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv.
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	15	24,24	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv.
Kalvehytter 1.1.4	Tyrekalve, tung race, 50-120 kg	100	4,58	-	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
Kostald, tilbygning 1.1.5	Malkekøer, tung race, 12.000 EKM	192	294,71	-	0	0,00	Sengestald med spalter
	Malkekøer, tung race, 13.000 EKM	0	0,00	-	224	362,02	Sengestald med spalter
	Kvier, tung race, 21-26 mdr.	38	22,36	-	0	0,00	Sengestald med spalter
Kalvestald 1.1.6	Småkalve, tung race, 0-6 mdr.	70	18,92	-	100	27,03	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve, tung race, 40-120 kg	150	7,84	50	200	10,46	Dybstrøelse hele arealet
			666,99			777,66	

I forbindelse med udvidelsen opføres der ikke nye staldafsnit. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger, jvf. bilag 2.

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller

for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Stald	Dyretype	Staldsystem	Antal	Vejl emissionsgrænseværdi	Emission, total, kg N
1.1.1 Kostald	Årskøer	Sengestald med linespil	115	7,31	840,65
	Årskøer	Dybstrøelse	15	10,04	150,60
	Opdræt 6-27 mdr.	Sengestald med linespil	10	3,99	39,90
1.1.2 Kviestald	Småkalve, 0-6 mdr.	Dybstrøelse	15	aktuelt tal	28,32
	Opdræt 6-27 mdr.	Sengestald, ringkanal	155	5,36	830,80
1.1.3 Tyrekalve	Årskøer	Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	15	10,04	150,60
	Tyrekalve 120-220 kg	Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	243	aktuelt tal	126,81
	Tyrekalve 220-380 kg	Dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv	243	aktuelt tal	286,04
1.1.5 Kostald, tilbygning	Årskøer	Sengestald med linespil	224	7,31	1637,44
1.1.6 Kalvestald	Småkalve 0-6 mdr.	Dybstrøelse	100	aktuelt tal	188,79
	Tyrekalve, 40-120 kg	Dybstrøelse	200	aktuelt tal	60,07
I alt					4340,02

Der er ingen vægt korrektioner.

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 4.367 kg N og overholder således ikke helt det beregnede BAT emissionsniveau, som er 4.340 kg N. BAT-niveauet er dermed overskredet med 28 kg N/år.

Ansøgers valg af BAT teknologier:

I 1.1.1 kostald er nedlagt linespil i eksisterende gyllekanaler. I 1.1.1 og 1.1.2 er der spalteskraber der skraber spalterne hver 4 time døgnet rundt. På den eksisterende gyllebeholder III er der teltoverdækning.

Ansøgers beskrivelser af fravalg af BAT-teknologier på baggrund af proportionalitetsprincippet:

BAT-gulv, i Bygning 1.1.2 kviestald

Omkostningen til at udskifte spaltegulvet i eksisterende stalde til et BAT-gulv kan ifølge "Videnskatalog over kvægstaldgulve med 4 % ammoniakfordampning" billigt udføres ved at erstatte spalterne med et præfabrikeres drænet gulv. Ved 75 DE er omkostningen opgjort til 586 pr årsko. Omkostningen ved kvier må formodes at være af samme størrelsesorden. Udskiftning af gulv er således ikke BAT.

Overdækning af gylletanke

I teknologibladet fast overdækning af gyllebeholdere anføres, at omkostningen til overdækning af gyllebeholdere beløber sig til 184 kr. pr kg N v. 500 DE. Overdækning af yderligere gyllebeholdere er således ikke BAT.

Forsuring af gylle

Det vil kun være realistisk at forsure gylle i 1.1.2 kviestald, da der i øvrige stalde fremadrettet er skraber under spalterne, hvorved forsuringseffekt kun opnås i gylletanke. Dette vil dog ikke give mening, idet gyllen fra denne stald leveres til Måbjerg Bioenergy, der ikke ønsker forsuret gylle. Forsuring af gylle vil således kun få en effekt i de gylletanke der ikke er overdækkede, og det vurderes at omkostningen til anlæg og forsuring vil være for høj til, at et forsuringsanlæg er BAT.

Reduceret tildeling af råprotein til malkekøer

BAT niveauet er overskredet med 27,63 kg. Dvs. fodringstiltag inkl. kontrol af tiltag der skal til for at overholde fodringsvilkår må maksimalt beløbe sig til 2.800 kr/år for at tiltaget er BAT. Det vurderes ikke at være realistisk, derfor er fodringstiltag ikke BAT.

Samlet vurdering

Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde undtagen stald 1.1.2 (kviestald). Ventilation på husdyrbruget forventes ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Ensilagen opbevares i eksisterende og nye plansiloer – (S og U på bilag 2). Som i nudrift vil der også fremadrettet ske udsprinkling af ensilagesaft og regnvand fra ensilagepladserne. Indkøbt foder opbevares i bygning F og fodersiloer ved bygning O (1.1.5). Halm opbevares i bygning E, F og H (1.1.3). Eget korn opbevares ind mod gårdspladsen i gastætte siloer ved bygning C, jævnfør bilag 2.

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportge-ner for omkringboende. Foderplaner udarbejdes i samarbejde med en konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Der laves desuden en-dagsfoderkontrol (EFK) og produktionsopgørelser. Herved sikres at den nyeste viden indenfor området anvendes, så fodringen kan optime-res.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent. Der stilles ingen vilkår.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage delvist i markstakke og hjemtages i forbindelse med fodring. Efter udvidelsen skal ensila-gen alt overvejende opbevares på de eksisterende og planlagte ensilagepladser på ca. 2.650 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme enkelte år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i mark-stak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortør-ring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstof-fer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme recepto-

rer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 5. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Der stilles vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Overdækningsmateriale skal løbende fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skrâner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

En mindre del af udbringningsarealerne er beliggende på lavbundsgrunde. Der kan være en større risiko for udvaskning af næringsstoffer fra lavbundsgrunde. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer. Lavbundsarealer fremgår af bilag 15.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Fyringsanlæg

Der er etableret et genvindingsanlæg, der udnytter kølingen af mælken og genvinder varmen til opvarmning af stuehuset og medejers bolig. I forbindelse med byggeriet af det nye stuehus er der anlagt jordvarmeanlæg.

Genvindingsanlægget, samt det at anlægge jordvarmeanlæg vurderes som BAT tiltag tænkt ind i projektet.

Olie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Lade (C)	Kingspan	01-5323	2009	1.200 L, diesel
Overjordisk	maskinhus (Q)	Titan	55-5820	2008	3.500 L, diesel

Olier og kemikalier

Det er i ansøgningen oplyst, at spildolie opbevares på fast bund uden afløb i bygning Q, maskinhus, se bilag 2. Spildolien opbevares i ca. 200 l tromler. Landmanden skifter kun olie på en traktor selv, fra denne traktor produceres ca. 60 l spildolie. For øvrige maskiner skiftes olie af servicemontør. Spildolie tages med af servicemontør.

Der er principielt intet kemikalieaffald. Rester bruges op det følgende år med mindre de pludselig forbydes, i givet fald afleveres de på genbrugsplads. Rengøringsmidler til vask af malkeanlæg og tank opbevares i tilhørende tromler/dunke i rummet med malkerobotter og i tankrummet, se bilag 2.

Evt. medicinrester og kanyler opbevares utilgængeligt for børn eller uvedkommende i medicinspand i bygning D. Medicinspanden afleveres på genbrugsplads efter behov.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det medfører fare for forurening af disse. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at olie skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring af ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 6.

Skema 6. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning. Begrænset mængde	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG-kode 51.00	Glas	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie*	Ca. 60 l/år	Afhentes af servicemontør

***Farligt affald: Dokumentation for bortskaffelse skal kunne fremvises ved tilsyn.**

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Husdyrbruget skal registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler, herunder skal al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, kunne dokumenteres. Dokumentation kan f.eks. være faktura fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugsplads el.lign.

Alt medicinaffald (kanyler, sprayflasker, tomme ampuller, medicinrester mv.) skal håndteres som farligt affald, medmindre andet er angivet på emballagen. Kvittering for farligt affald skal fremvises ved tilsyn. Medicinaffald kan afleveres til dyrlægen, mod betaling på genbrugspladsen eller til anden godkendt modtager.

Kemikalieaffald og spildolie skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på spildbakke eller tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplagspladsen/spildbakken skal være under tag, og have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er BAT bl.a. at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

I ansøgningen er det oplyst, at døde dyr opbevares på spalter for at få luft under indtil afhentning af DAKA. Placering er i et hjørne af møddingspladsen, hvor der er afløb til gyllebeholder, jævnfør bilag 4. De tilmeldes DAKA straks ved dødsfald. Generelt aldrig mere end 1-2 døde dyr ad gangen. På et år ca. 50 døde dyr. DAKA afhenter normalt dyr i dagtimerne, men afhentningstidspunktet kan variere.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden. Hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den ansøgte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne. Fødevarestyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevarestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og kemikalier

Opbevaring

Sprøjtemidler og kemikalier opbevares i gammelt aflåst kartoffelhus. Heri er der en isoleret kanal uden afløb.

Oplag af kemikalier skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord og undergrund, og skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med opkant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Gyllen opbevares i 4 gyllebeholdere.
- Der udarbejdes logbog over flydelag på de 3 ikke overdækkede gyllebeholdere.
- Beholderen på 3.200 m³ er overdækket med fast overdækning.
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Gyllebeholder I, II og III er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Der tilledes gylle fra stald 1.1.1 og 1.1.5 og vaskevand fra robotter til gyllebeholder II og gylle fra stald 1.1.1 og 1.1.2 samt regn-og vaskevand fra møddingspladsen.

Gyllebeholder II anvendes som bundfældningstank for sand, inden gyllen pumpes videre over i stor gyllebeholder III og IV. Der tilledes årligt godt 300 t sand til tanken, tanken tømmes for sand 1 gang årligt ved hjælp af mobilkran der graver sand op (sandet spredes efterfølgende med slamspreder). Det vurderes ikke at det vil være BAT at overdække yderligere beholdere, jævnfør BAT-redegørelse nedenfor.

En del af den flydende husdyrgødning (svarende til 77,50 DE) leveres til Maabjerg Bioenergy. Gyllen afhentes løbende ca. 2 gange pr. uge. Afgasset biomasse (svarende til 70,10 DE og 8.062 kg N) returneres til opbevaring i gyllebeholde-

re. Den afgassede biomasse vurderes at svare til ca. 1.645 m³ (ved et N-indhold på 4,9 kg N/ton).

I nedenstående Skema 7 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 7. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Sidste 10 års beholderkontrol	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1986	2008	1.430
Gyllebeholder II	1994	2004	1.430
Gyllebeholder III	2001	2011	3.200
Gyllebeholder IV	2016	-	4.000
Fortank+kanaler	-	-	784
SAMLET OPBEVARINGSKAPACITET:			10.844

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 11,5 måneder. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er stillet med baggrund i, at dyrene på husdyrbruget producerer den gødning, der skal opbevares i lagrene og med henblik på at forhindre, at der sker overfyldning af gyllebeholdere med spild og forurening til følge. I dette projekt afhentes dele af den producerede flydende husdyrgødning løbende fra fortanken og den afgassede biomasse fra Maabjerg Bioenergy returneres via lastbil til gyllebeholdere. Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund, at risikoen for overfyldning af gyllebeholderne er minimal.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

Fast overdækning af gyllebeholder

Der er i ansøgningen redegjort for, at det ikke er BAT at overdække de 2 gyllebeholdere på hver 1.430 m³ eller den nye gyllebeholder..

Den ene beholder er fra 1986. Der lægges ikke låg på, idet det er en gammel beholder, som ikke er forberedt til låg/dug og det er usikkert om tanken kan holde rent styrkemæssigt med teltdug. Alternativt kan den slå revner.

Tanken fra 1993 på 1.430 m³ anvendes som bundfældningstank for sand, inden gyllen pumpes videre over i stor gylletank. For at grave sand op af tanken er det nødvendigt at fjerne teltdugen og sætte den på igen en gang årligt.

I teknologibladet fast overdækning af gyllebeholdere anføres, at omkostningen til overdækning af gyllebeholdere beløber sig til 184 kr pr kg N v 500 DE. Overdækning af yderligere gyllebeholdere er således ikke BAT.

Der er etableret fast overdækning på gyllebeholderen på 3.200 m³. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe beholderens beslag. For at undgå, at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side, kan der monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig korrosionssikring, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres indvendigt skørt. Herudover stilles der vilkår om, at teltåbningen kun må stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår risiko for spild ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

Det er i ansøgningen oplyst, at der årligt produceres 1.064 tons dybstrøelse, svarende til 1.800 m³ dybstrøelse.

Foderester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. Dette skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Kompostmarkstakke højst må oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Den ansvarlige for landbrugsdriften (driftsherren) skal derfor årligt føre optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.368 kg N/år, hvilket er en 51 kg N/år mindre i forhold til nudrift og en meremission på 1.700 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Skema 8. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	(2008-beregning) N-emission ved udvidelse i 2008	(2010 beregning) N-emission ved udvidelse i 2010	N-emission ansøgt drift ift. nudrift
	SKEMA ID 2140	SKEMA ID 17629	SKEMA ID 70400 og 72384
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	1.611 kg N / år	2.026 kg N / år	1.717 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	712 kg N / år	1.021 kg N / år	939 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	0 kg N / år	839 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	357 kg N / år	649 kg N / år	718 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	513 kg N / år	546 kg N / år	154 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	3.319 kg N / år	4.242 kg N / år	4.367 kg N / år
Meremission	651 kg N / år	869 kg N / år	51 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	2.668 kg N / år		

Siden skema 2140 og 17629 er indsendt og behandlet er normerne ændret, og tallene i ovenstående skema kan derfor ikke 100 % sammenlignes. Tallene i Skema 8 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Jf. de indsendte beregninger i skema 72400 og 72684 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er ca. 500 meter i østlig retning.

I den nærmeste del af habitatområdet har Naturstyrelsen omkring 2010-11 kortlagt et ca. 3000 m² stort område med habitatnaturtypen 6410, tidvis våd eng. Naturstyrelsen har dog med brev af 24-03-2015 ændret kortlægningen af tidvis våd eng ved Stubbergård Sø og arealet er der med ikke længere omfattet af kategori 1 natur.

De nærmeste områder med habitatnatur er herefter tre områder med kortlagt habitatnaturtype 6230, surt overdrev, sydøst for ejendommen i en afstand af 700-800 meter. Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,2 og 0,3 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. Afskæringskriteriet jf. Husdyrbrugslo-

ven er for overdrevene 0,4 kg N/ha/år pga. kumulation fra naboejendomme (mink-farm).

Tålegrænsen for overdrevene er 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 17 kg N/ha/år kan den være overskredet. Naturstyrelsen har dog vurderet arealernes naturtilstand som II, dvs. god tilstand.

For et meget stort areal med surt overdrev ca. 1 kilometer nord for ejendommen er beregnet en kvælstofdeposition på 0,2 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. Også her har man vurderet arealernes naturtilstand som II, god tilstand.

Samlet overholder ejendommen afskæringskriterierne for kategori 1 natur. Holstebro Kommune venter ingen eller kun en begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på habitatområdet.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)
Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større heder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er høj. Der er formentlig tale om nogle hedearealer på østsiden af Stubbergård Sø i en afstand af ca. 2,5 kilometer fra ejendommen.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men reglerne for kategori 2 natur vil under alle omstændigheder være overholdt med god margin.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste naturområder i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er nogle mindre overdrevsarealer, der er registreret syd for ejendommen i en afstand på ca. 1,3 kilometer.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men med denne afstand og et meget lille fald i den samlede kvælstofemission fra ejendommen vil reglerne for kategori 3 natur under alle omstændigheder være overholdt.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav. Dette kan være vilkår om nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller

etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

I et tilfælde grænser udbringningsarealerne for husdyrgødning op til et kvælstoffølsomt overdrevsområde. Der stilles vilkår om 10 meter brede gødskningsfrie bræmmer langs den røde streg på luftfotoet herunder.

Mindre dele af udbringningsarealerne ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på: <http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/anmeldeordning-i-natura-2000-omraader/>

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 9 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrø-

rende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 9 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 9. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	506 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	341 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	116 meter (FMK)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Sevel er den nærmeste by, og den ligger over 2,5 km fra anlægget. Herrup er den nærmeste samlede bebyggelse og ligger over 2 km fra anlægget, mens Bjergbyvej 30, der er den nærmeste nabo, ligger over 90 meter fra anlægget (hjørne til hjørne). Lugtgeneafstandskravet tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af staldende.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. det stillede vilkår kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Antallet af transporter fremgår af skema 6.

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jævnfør bilag 6. Der afsættes husdyrgødning svarende til 32 DE til Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup. Gylleaftalearealerne ligger i forbindelse med bedriftens egne udbringningsarealer. Derudover afsættes minimum 77,50 DE til Maabjerg Bioenergy A/S. 70,10 DE tages retur som afgasset biomasse. Al transport fra og til husdyrbruget vil foregå i lastbiler fra Maabjerg Bioenergy A/S. Afgasset biomasse leveres til Bjergbyvej 24 i den lukkede gyllebeholder og køres ud på ejendommens arealer derfra.

Skema 6. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		
	før udvidelse	efter udvidelse	ændring
Indkøbte foderstoffer	35	40	+5
Fyrings- og dieselolie	10	20	+10
Husdyr til/fra husdyrbruget	45	90	+45
Mælk	182	182	0
Husdyrgødning	400	450	+50
Handelsgødning	6	6	0
Dybstrøelse	90	40	-50
Dyrlæge	35	35	0
Transport til Maabjerg Bioenergy	50	150	+100
Antal transporter i alt	853	1013	+160

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Vurdering af transporter

Antallet af foder- og gødningstransporter vil blive forøget, primært pga. et øget antal transporter med foder og husdyrgødning. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 18 %. Det samlede antal transporter øges tilsvarende. Antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Holstebro Kommune har vurderet, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Hovedparten af den øgede transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af flere gødningstransporter til Omladestation øst, udkørsel af kvæggylle og dybstrøelse og transport af indkøbt foder til husdyrbrugets anlæg. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørsels ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Nærmeste nabo, som ikke er medejer af husdyrbruget ligger i en afstand af ca. 150 m fra anlægget.

Støjkilder fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og dyr til ejendommen.

I ansøgningen er det oplyst, at der på ejendommen ikke er støjkilder af betydning. Kompressorer til malkerobotter er placeret i servicebygningen midt i den nye ko-

stald. Kompressorerne er placeret indendørs for lukkede døre for at mindske støjniveauet for de omkringboende. Malkerobotter og dermed kompressorer kører efter behov næsten hele døgnet. I den nye stald er der naturlig ventilation.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkloder indenfor normal arbejdstid og ved de stillede vilkår.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Stalde

Der anvendes tørt foder, bl.a. i forbindelse med fodring af kalve og tyre med valset korn. Derudover kan det give anledning til støvgener, når der vales korn på ejendommen.

Foderlade

Der kan være en anelse støv fra halmen, samt fra mineraler og i forbindelse med indblæsning af foder. Desuden kan der være en smule støv ved levering af savsmuld i løs vægt, savsmuld opbevares i foderladen og anvendes som strøelse under køerne i sengebåse.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt det stillede vilkår overholdes.

Lys

I alle staldene er der natbelysning fra kl. 21-05. Der er ingen udendørs belysning, der kan virke generende udenfor ejendommen.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da naboer ligger forholdsvis langt fra ejendommen, og da der er bevoksninger af træer m.v. mellem husdyrbruget og naboejendomme. Der er etableret læhegn langs Bjergbyvej i sydgående retning, som virker skærmende på lyset fra kalvestalden.

I henhold til BREF-notatet er det BAT at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 10:

Skema 10. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskine og nedsives..
Restvand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til gyllebeholder eller udsprinkles.
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Restvand fra vaske af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Da laves ikke nye stalde i forbindelse med udvidelsen og eksisterende afledning af tag- og overfladevand til nedsivning via faskine fastholdes uændret i forhold til tidligere.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes til overfladisk nedsivning og til faskine. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Sprinkleranlæg til udspredding af overfladevand fra ensilagepladser

I ansøgningen oplyses følgende om dimensioneringen af udsprinklingsanlægget:

- Opsamlingsarealet efter udvidelsen af plansiloanlægget er 2.480 m².
- Udsprinklingsarealet er lig med opsamlingsarealet og sprinklerne skal derfor som minimum kunne dække 2.480 m².
- Fortanken skal som min. være 70,7 m³. Denne er oplyst til at være 74,4 m³.
- Pumpen skal som min. have en kapacitet på 7,1 m³/h.

Skadedyr

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer forbygges og bekæmpes ved hyppig renholdelse af kalve-, kælvnings- og sygebokse. Desuden vandes der neporex i dybstrøelsen.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og – uheld osv.

Overpumpning af gylle

Overpumpning af gylle sker altid under konstant opsyn og med gyllevogn med egen pumpe og returløb. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jævnfør afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det vurderes, at ovennævnte tiltag er med til at sikre, at der ikke pumpes meget store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående og til sikring af, at evt. påfyldningshalse altid er drejet ind over beholderne i perioder, hvor der ikke er udkørsel.

Såfremt en gyllebeholder sprænger læk, vil gyllen p.g.a. terrænet løbe mod nord-vest. Skulle det ske dæmmes der hurtigst muligt op og gyllen opsamles. Terrænet falder jævnt mod vandløbet. Afstanden fra gyllebeholderne til Nautrup Bæk er ca. 280 m.

Ansøger har oplyst, at det i tilfælde af gylleudslip vil være muligt at stoppe gyllen ved afløbsbrønde i gårdspladsen og opdæmme gyllen med jordvold eller halm-baller nord for ejendommen. Det er også muligt at stoppe drænuvløbet ved Nautrup bæk, eller midlertidigt aflede Nautrup Bæk ud vest for bækken langs mark 19-0. Dette er beskrevet i bedriftens beredskabsplan. Holstebro Kommune stiller derfor i miljøgodkendelsen vilkår om, at beredskabsplanen for husdyrbruget altid skal holdes opdateret.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip og brand.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget,
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes,
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejede eller forpagtede af husdyrbruget på Bjergbyvej 24. Husdyrgødningssammensætningen nedenstående skema er sammensat, så det afspejler et fremtidigt ønske om at ændre produktionen på ejendommen. I dette scenarie ønskes det at der kan afsættes husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup (CVR: 76828911), samt til Maabjerg Bioenergy. Arealerne tilhørende Bjergbyvej 20 er beliggende i Holstebro Kommune og omfattes af særskilt godkendelse. Den ønskede sammensætning af husdyrgødningen er sammenstillet i nedenstående, jf. Skema 11.

Skema 11. Scenarie 1: Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Bjergbyvej 24	Kvæggylle*	57.148	8.506	626,44
Bjergbyvej 24	Dybstrøelse	14.270	2.040	151,22
Bjergbyvej 24	Afsat ved afgræsning	0	0	0,00
I alt		71.418	10.546	777,66
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Maabjerg BioEnergy	Kvæggylle	-6.975	-1.050	-77,50
Bjergbyvej 20	Kvæggylle	-10.562	-1.657	-106,10
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	+8.062	+984	+70,10
Bjergbyvej 28	Minkgylle + dybstrøelse	+3.786	+1.012	+32,00
I alt		-5.689	-711	-81,50
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Bjergbyvej 24	Dybstrøelse	14.270	2.040	151,22
Bjergbyvej 24	Kvæggylle	39.611	5.799	442,84
Bjergbyvej 28	Minkgylle + dybstrøelse	3.786	1.012	32,00
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	8.062	984	70,10
I alt		65.729	9.835	696,16

* Da der er regnet med høj ydelse i besætningen medfører dette, at N og P fortyndes i forhold til DE. Hvis det viser sig, at ydelsen i praksis ikke bliver så høj, fx pga. sygdomsudbrud i besætningen vil der være mere N og P pr DE. Der er tilført ekstra N og P til gyllen for at tage højde for dette i "worst case". Dette er gjort for at undgå af Volsgaard ender i en situation, hvor de ikke opnår den høje ydelse og dermed skal begrænse udbringning af husdyrgødning da loftet for N og P ellers vil kunne nås før de når 2,24 DE/ha.

Skema 12. Scenarie 2 (dybstrøelse afsat til Maabjerg Bioenergy, skema 72384): Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Bjergbyvej 24	Kvæggylle*	57.148	8.506	626,44
Bjergbyvej 24	Dybstrøelse	14.270	2.040	151,22
Bjergbyvej 24	Afsat ved afgræsning	0	0	0,00
I alt		71.418	10.546	777,66
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Maabjerg BioEnergy	Kvæggylle	-6.975	-1.050	-77,50
Bjergbyvej 20	Kvæggylle	-10.562	-1.657	-106,10
Til Maabjerg BioEnergy	Dybstrøelse	-13.775	-1.962	-146,22
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	+24.576	+2.998	+213,70
Bjergbyvej 28	Minkgylle + dybstrøelse	+3.786	+1.012	+32,00
I alt		-2.950	-659	-84,12
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Bjergbyvej 24	Dybstrøelse	495	78	5,00
Bjergbyvej 24	Kvæggylle	39.611	5.799	442,84
Bjergbyvej 28	Minkgylle + dybstrøelse	3.786	1.012	32,00
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	24.576	2.998	213,70
I alt		68.468	9.887	693,54

* Da der er regnet med høj ydelse i besætningen medfører dette, at N og P fortyndes i forhold til DE. Hvis det viser sig, at ydelsen i praksis ikke bliver så høj, fx pga. sygdomsudbrud i besætningen vil der være mere N og P pr DE. Der er tilført ekstra N (4.016 kg) og P (722 kg) til gyllen for at tage højde for dette i "worst case". Dette er gjort for at undgå af Volsgaard ender i en situation, hvor de ikke opnår den høje ydelse og dermed skal begrænse udbringning af husdyrgødning da loftet for N og P ellers vil kunne nås før de når 2,24 DE/ha.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 11 angivne.

Der skal foreligge skriftlige aftale om afsætning af kvæggylle til gyllemodtagere således at gødningsmængden i skema 5 overholdes. Der stilles vilkår herom.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 310,99 ha, hvoraf 58,84 ha er forpagtede. Derudover er der indgået gylleaftaler for 49,21 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 13 og er beliggende i henhold til bilag 8.

Skema 13. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	8,96	Bjergbyvej 24, 7830 Vinderup
4-0	8,95	
6-0	11,09	
8-0	6,24	

Marknr.	Ha	Ejerforhold
9-0	4,17	
10-0	8,55	
11-0	6,65	
12-0	2,74	
13-0	5,47	
15-0	1,73	
16-0	5,81	
19-0	7,43	
20-0	19,54	
21-0	2,04	
22-0	8,51	
23-0	1,95	
31-0	9,81	
33-0	2,45	
34-0	3,63	
35-1	0,38	
40-0	12,33	
41-0	4,56	
42-0	6,26	
43-0	13,67	
43-1	0,38	
44-0	9,83	
46-0	6,10	
46-1	0,32	
47-0	1,53	
49-0	1,89	
49-1	1,12	
50-0	2,22	
52-0	15,20	
60-0	5,45	
61-0	7,92	
62-0	5,66	
63-0	6,78	
64-0	2,53	
65-0	5,95	
14-0a	1,05	
14-0b	0,66	
14-0c	0,06	
45-0a	9,05	
45-0b	0,11	
48-0a	2,97	
48-0b	2,43	
I alt	252,13	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
71-0	3,61	Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup
72-0	3,96	Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup

Marknr.	Ha	Ejerforhold
73-0	4,68	Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup
75-0	4,03	Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup
77-0	3,07	Tommy og Ellen Dissing, Bjergbyvej 18, 7830 Vinderup
25-0	24,08	Jim Jensen, Bjergbyvej 28, 7830 Vinderup
27-0	4,05	Jim Jensen, Bjergbyvej 28, 7830 Vinderup
26-0	11,36	Jim Jensen, Bjergbyvej 28, 7830 Vinderup
	58,84	Ha forpagtede arealer
I alt	310,99	ha forpagtede og ejede arealer
Gylleaftalearealer		
1-0	1,75	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
2-0	3,64	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
4-0	5,49	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
5-0	5,04	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
7-0	3,86	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
8-0	3,53	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
9-0	2,78	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
10-1	0,83	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
12-0	1,69	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
14-0	5,91	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
16-0	6,90	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
19-0	1,80	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
20-0	1,01	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
24-0	1,27	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
25-0	1,81	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
26-0	1,92	Bjergbyvej 20, 7830 Vinderup, CVR: 76828911
I alt	49,21	ha gylleaftaler

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 25 og 26 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstoffindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udspredes gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom. Der kan ikke indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som doku-

menterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav). For kvæg kan der vælges at udbringe 2,3 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 302,67 ha til rådighed. Der er 310,99 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Alle arealerne drives med K12-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Efterafgrøder er anvendt som et virkemiddel i ansøgningen til at nedbringe nitratudvaskningen til grundvandsmagasiner og Natura 2000 overfladevand. Mængden af ekstra efterafgrøder fremgår af de respektive afsnit om grundvand og Natura 2000 områder. De ekstra efterafgrøder beregnes på baggrund af efterafgrødegrundarealet og etablering, tæthed og vedligeholdelse følger NaturErhvervstyrelsens regler for lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder, der anvendes som virkemiddel til at reducere nitratudvaskningen, kan dog ikke erstattes af mellemefgrøder, overskud af efterafgrøder fra tidligere år, energiafgrøder, afbrændt fiberfraktion eller efterafgrøder udlagt af en anden jordbruger.

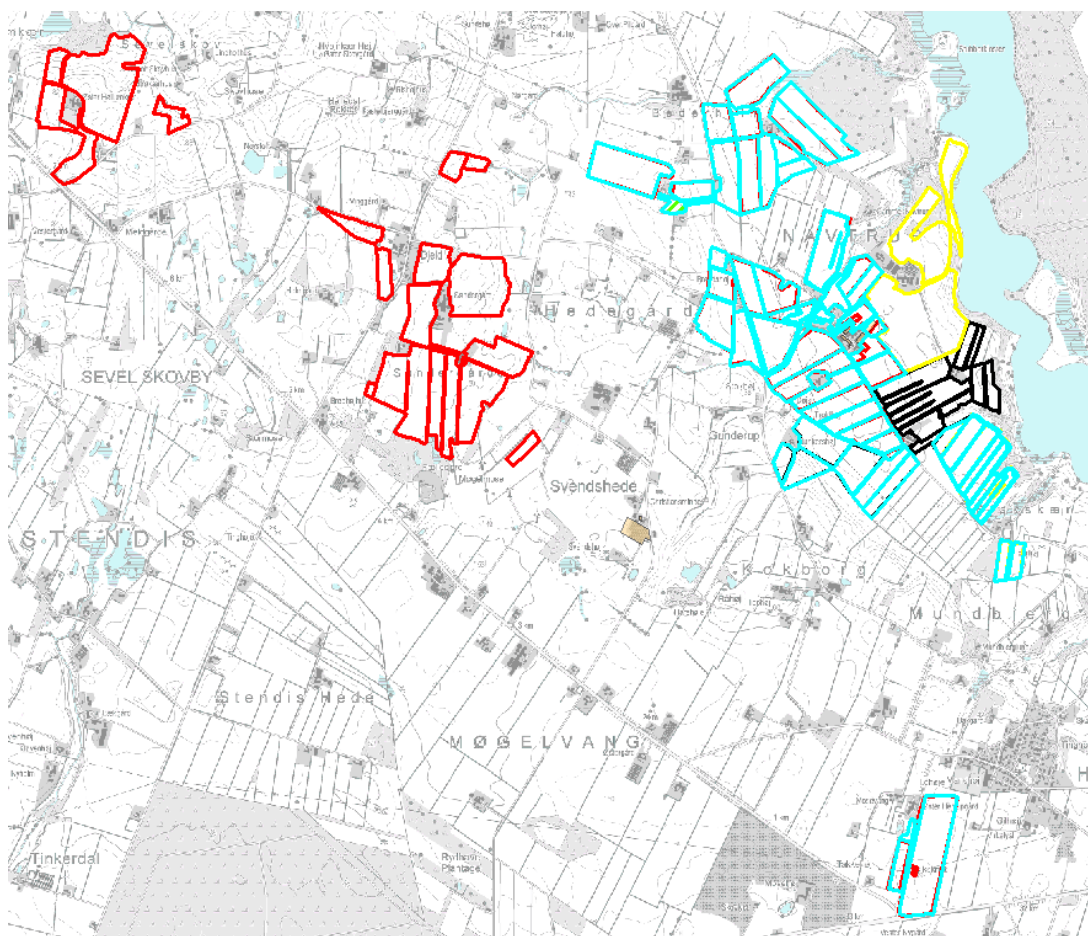
Udbringning af husdyrgødning

Udbringningen foregår efter gældende regler og under hensyntagen til planternes behov ved fastlæggelse af udbringningstidspunktet. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab årligt.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport af gylle

I forhold til eksisterende miljøgodkendelse (blå strek på kortet nedenfor) er der tilkøbt nye arealer som skal indgå i miljøgodkendelse. De nye arealer er lokaliseret vest for eksisterende arealer og afstanden er ca. 5-6 km fra ejendommen.

Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener, da der ikke vurderes at være væsentligt flere transporter fra ejendommen og da arealerne ligger forholdsvis tæt på ejendommen. Desuden kan transport til arealerne foregå uden at køre igennem bymæssig bebyggelse.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på veletablerede afgrøder, minime-

res ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealerne ligger mere end 200 meter fra byzone, sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Arealerne er derfor ikke omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage.

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse
- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-9 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, der anvendes til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen

- at det ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning
- at sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- at anvende godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå week-ender og helligdage og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabo-husene
- at behandle husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering og de stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspretningsarealerne mark nr. 20-0, 21-0, 22-0, 23-0, 40-0, 41-0, 42-0, 43-0, 43-1, 44-0, 45-0a, 45-0b, 46-0, 46-1, 48-0a, 48-0b og 49-0 ligger helt eller delvist indenfor område med særlige drikkevandsinteresser. Mark nr. 40-0, 41-0, 42-0, 43-0, 43-1, 44-0, 45-0a, 45-0b, 46-0, 46-1, 48-0a, 48-0b, 49-0 ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsopland og indsatsområde for nitrat. Mark nr. 52-0 ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsopland og indenfor indvindingsopland til Herrup Vandværk. Mark nr. 41-0, 48-0a og 48-0b ligger helt eller delvist indenfor indvindingsopland og den hygiejniske zone (300 meter) til Djeld Vandværk. Mark nr. 48-0a og 48-0b ligger indenfor det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) til Djeld vandværks boring. Mark nr. 48-0a og 48-0b ligger også indenfor indvindingsopland til Sevel Vandværk.

De resterende marker ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsopland til et vandværk, nitratfølsomt indvindingsopland og indsatsområde for nitrat. Alle markerne ligger udenfor hygiejnezone for vandværksboringer undtaget 41-0, 48-0a og 48-0b.

Nitratudvaskningen fra rodzonen er ifølge ansøgningskemaet beregnet til 47-49 mg/l med en merbelastning på -2 - -3 mg/l, for de marker der ligger i nitratfølsomme områder. Der skal på den baggrund ikke stilles yderligere vilkår i forhold til nitratudvaskningen.

Holstebro Kommune har lavet BNBO redegørelse for Djeld Kildeplads. Mark nr. 48-0a og 48-0b ligger delvist indenfor det udpegede BNBO – se Figur 1.

Figur 1. BNBO angivet med blå, 300 meter zone angivet med orange cirkel.

I redegørelsen er BNBO for Djeld kildeplads udpeget som pesticidesårbar. I forbindelse med implementering af grundvandsbeskyttende tiltag kan der komme krav i forhold til anvendelse af pesticider indenfor BNBO. Eventuelle tiltag vil være erstatningspligtige.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer. De tre førstnævnte

har dog bestande i området vest for ejendommen, og det er meget vigtigt at de 9 meter brede dyrkningsfrie bræmmer omkring vandhuller overholdes.

Grøn kølleguldsmed: Er ikke registreret i afløbene fra Stubbergård Sø.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er ikke registreret i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen³. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

³ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁴ Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Venø Bugt er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Jvf. appendiks 2 og 3 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord og Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning ikke er opfyldt, da der er konstateret en forøget udledning. Udvaskningen fra udbringningsarealerne i kystoplandet må derfor ikke overstige udvaskningen fra planteavl.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Den primære del af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Skive Fjord og ca. 2 ha er beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Udviklingen i dyrehold er stigende i oplandet til Skive Fjord og i oplandet til Nissum Fjord, jvf. appendiks 2 og 3, hvorfor udvaskningen for udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlssædskifte, jvf. beskyttelsesniveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

Den resterende del af arealerne er beliggende i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund, hvor udviklingen i dyreholdet er faldende. De cirka 30 ha er beliggende i nitratklasse 1, men de resterende udbringningsarealer er beliggende på robuste jorde med nitratklasse 0.

Husdyrgodkendelse.dk beregner (skema ID 72400) en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund med anvendelse af husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, jf. dennes bilag 3, samt en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Skive Fjord og Nissum Fjord, der bestemmer N-udvaskningen svarende til planteavlssædskifte.

Skema 14. Fordeling af udbringingsarealer i rel. til oplande, nitratklasser og harmonireduktionsprocent samt beregning af maksimal N-udvaskning for udbringingsarealer i forskellige oplande med hhv. faldende og stigende husdyrhold, herunder fastlæggelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen.

Opland(e)	Venø bugt	Skive Fjord og Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord	Ansøgt Projekt
Udvikling i dyrehold	Faldende	Stigende	
Udspretningsareal i nitratklasse 0	0,00 ha	281,06 ha	281,06 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 1	29,93 ha	0,00 ha	29,93 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 2	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 3	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet areal	29,93 ha	281,06 ha	310,99 ha
Relativ arealfordeling	9,62%	90,38%	100%
Harmonireduktionsprocent	85,00%	100,00%	98,56%
Maksimalt dyretryk uden virkemidler	2,06 DE/ha	2,30 DE/ha	2,27 DE/ha*
Maksimal N-udvaskning	59,8 kg N/ha	73,5 kg N/ha	72,2 kg N/ha
Ansøgt N-udvaskning			58,8 kg N/ha
Udvaskning svarende til et plantebrug			73,9 kg N/ha
Merudvaskning i det ansøgte projekt			-15,1 kg N/ha
Virkemidler			
Efterafgrøder			3%
Harmonitryk			2,24 DE/ha
Sædskifte			K12

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Holstebro Kommune vurderer, at efterafgrøder og harmoniforhold er anvendt som virkemidler til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der skal etableres 3 % efterafgrøder ud over NaturErhvervs generelle krav, samt at husdyrbrugets harmoniforhold maksimalt må være 2,24 DE/ha.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive og Nissum Fjorde er lukkede vandområder, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om,

ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i de respektive oplande.

Skema 15. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N62 - Venø sund	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Felsted Kog	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde
Opland til Natura 2000 området	120.259 ha	58.442 ha	3.239 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-	71.086 ha	41.233 ha	2.469 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75%	55%	87,50%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000	75 kg N/ha/år	56 kg N/ha/år	77 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.323 tons N/år	1.045 tons N/år	24 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg	122 tons N/år	78 tons N/år	1 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.445 tons N/år	1.123 tons N/år	25 tons N/år
Det ansøgte projekt			
Nitratklasse 0	2,00 ha	0,00 ha	279,00 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	30,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	2,00 ha	30,00 ha	279,00 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	25,0%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,000%	0,00%	0,00%

* Beregnet vha. Citools

Det ansøgte har jvf. Skema 15 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,0 % af den samlede N-udvaskning.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-områderne mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er foretaget en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning. Arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspretningsarealer ikke kan indgå i driften.

Markerne 25-0 og 26-0 ligger ned mod Stubbergård Sø. Mindre dele af markerne har en hældning større end 6-12 grader mod Stubbergård Sø. Ingen af arealerne ligger umiddelbart mindre end 20 meter fra vandløbs- eller søbred, jf. § 30 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

§ 30. Husdyrgødning, fast og afgasset vegetabilsk biomasse, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Kan dette ikke lade sig gøre grundet uforudseelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Stk. 2. Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande. Udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Stk. 3. Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og mineralsk gødning (handelsgødning) må ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbsbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. På stejle skråninger med en hældning på mellem 6° og 12° omfatter stk. 3 ikke

- 1) flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø, og
- 2) flydende mineralsk gødning (handelsgødning).

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne.

Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpene vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet jord, lerblandet sandjord og finsandet jord., jvf. Skema 16.

Skema 16. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	8,96	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
4-0	8,95	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
6-0	11,09	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,12
8-0	6,24	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	2,17
9-0	4,17	ja	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
10-0	8,55	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,31
11-0	6,65	ja	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
12-0	2,74	nej	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
13-0	5,47	ja	JB3	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
15-0	1,73	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
16-0	5,81	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
19-0	7,43	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,31
20-0	19,54	ja	JB3	ja	Venø Bugt	-	0	0,00
21-0	2,04	ja	JB3	nej	Venø Bugt	-	0	0,00
22-0	8,51	ja	JB3	ja	Venø Bugt, Nissum Fjord	-	2	0,04
23-0	1,95	ja	JB5	ja	Venø Bugt	-	0	0,00
31-0	9,81	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,01

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
33-0	2,45	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,04
34-0	3,63	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,86
35-1	0,38	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,02
40-0	12,33	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,07
41-0	4,56	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,28
42-0	6,26	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
43-0	13,67	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,02
43-1	0,38	ja	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
44-0	9,83	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	1,91
46-0	6,10	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,54
46-1	0,32	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
47-0	1,53	ja	JB11	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	1,25
49-0	1,89	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,10
49-1	1,12	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	1,09
50-0	2,22	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
52-0	15,20	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
60-0	5,45	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,34
61-0	7,92	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	2,09
62-0	5,66	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,05
63-0	6,78	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,16
64-0	2,53	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,43
65-0	5,95	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,51
14-0a	1,05	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	1,05
14-0b	0,66	ja	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
14-0c	0,06	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,06
45-0a	9,05	ja	JB2	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	2,03
45-0b	0,11	nej	JB2	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
48-0a	2,97	ja	JB3	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
48-0b	2,43	ja	JB3	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,26
71-0	3,61	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,05
72-0	3,96	nej	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
73-0	4,68	nej	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
75-0	4,03	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,00
77-0	3,07	nej	JB1	nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0,00
25-0	24,08	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,44
27-0	4,05	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	3,40
26-0	11,36	ja	JB1	ja	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	2	0,04
								20,05

Målsatte søer

Ca. 179 hektar af de ansøgte arealer er beliggende i oplandet til Stubbergård Sø som er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Stubbergård Sø, der er en ca. 153 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Stubbergård Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Stubbergård Sø er endvidere udpeget som badevandssø.

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Stubbergård Sø. Staten har forudsat at fosforbelastningen reduceres med omkring 72 kg fosfor årligt i henhold til allerede vedtagne kommunale indsatser overfor forbedret spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i det åbne land, Jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Det vurderes endvidere i Vandplanudkastet, at den primære årsag til manglende målopfyldelse i Stubbergård Sø skyldes intern belastning med fosfor.

Da Stubbergård Sø således ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udbringningsarealerne er beliggende på detailafvandet lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) og jordene vurderes dermed ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Ca. 20 ha er beliggende på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20 i oplandet til Stubbergård Sø som er overbelastet med fosfor, hvorfor områderne vurderes at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 9.887 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 9.887 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 3,3 kg P/ha, jvf. Skema 17.

Skema 17. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	9.887 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	31,8 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	28,5 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	3,3 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁵. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 3,3 kg P/ha/år, jvf. Skema 17, hvilket er væsentligt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 3,1 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 1 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 18.

⁵ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 18. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N62 - Venø sund	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og
Delområde - kystopland	Felsted Kog	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	120.259 ha	58.442 ha	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	71.086 ha	41.233 ha	89.699 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	14.217 kg P	8.247 kg P	17.940 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3.934 kg P	1.377 kg P	4.371 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	18.151 kg P	9.623 kg P	22.311 kg P
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	2 ha	30 ha	179 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	3,3 kg P/ha	3,3 kg P/ha	3,3 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	1%	1%	1%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesper	0 kg P	0 kg P	2 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0001%	0,0041%	0,0106%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A ikke er opfyldt, jvf. appendiks 1 og 2 da der er et stigende husdyrtryk i oplandet til Skive Fjord og Nissum Fjord. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

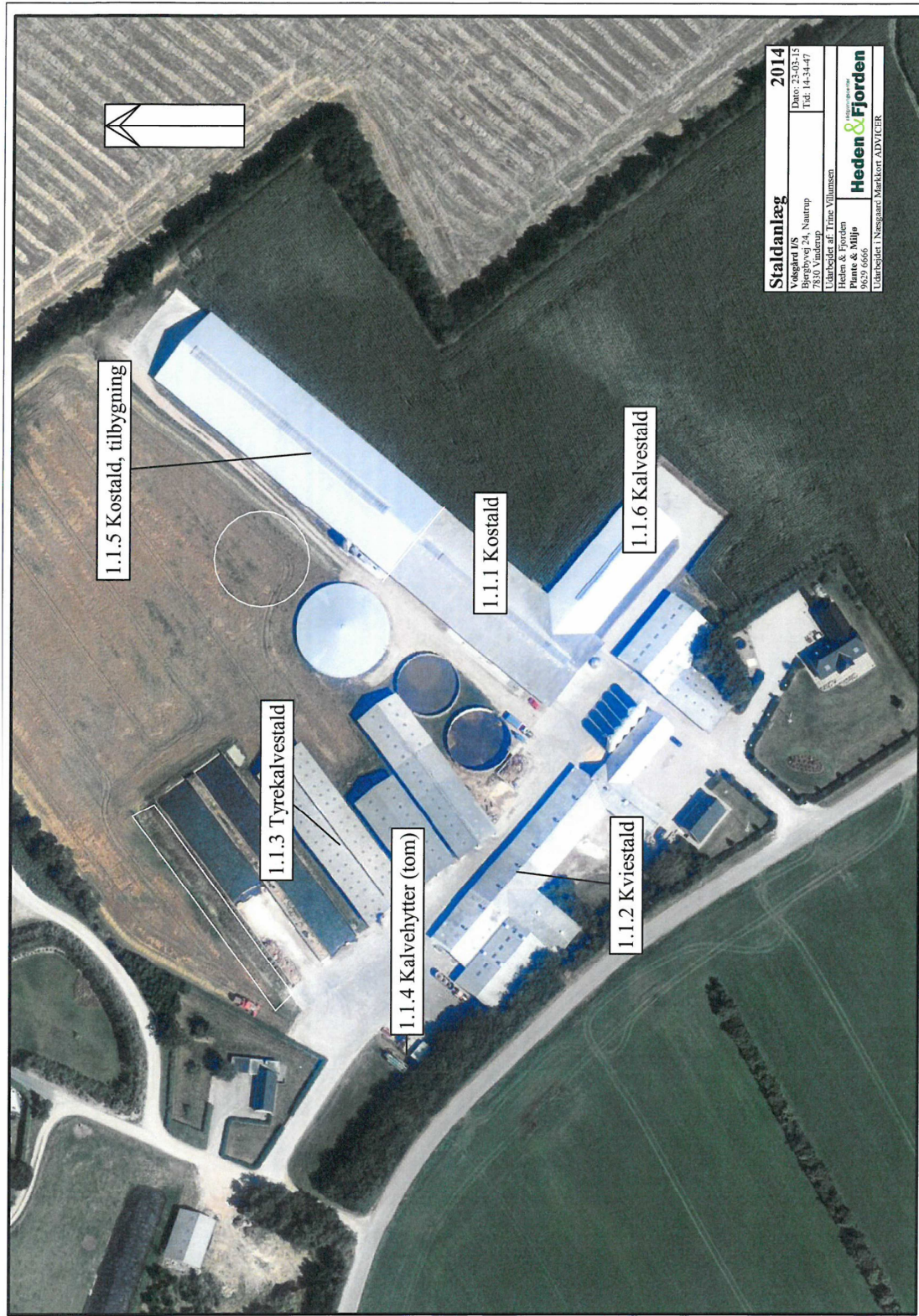
Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

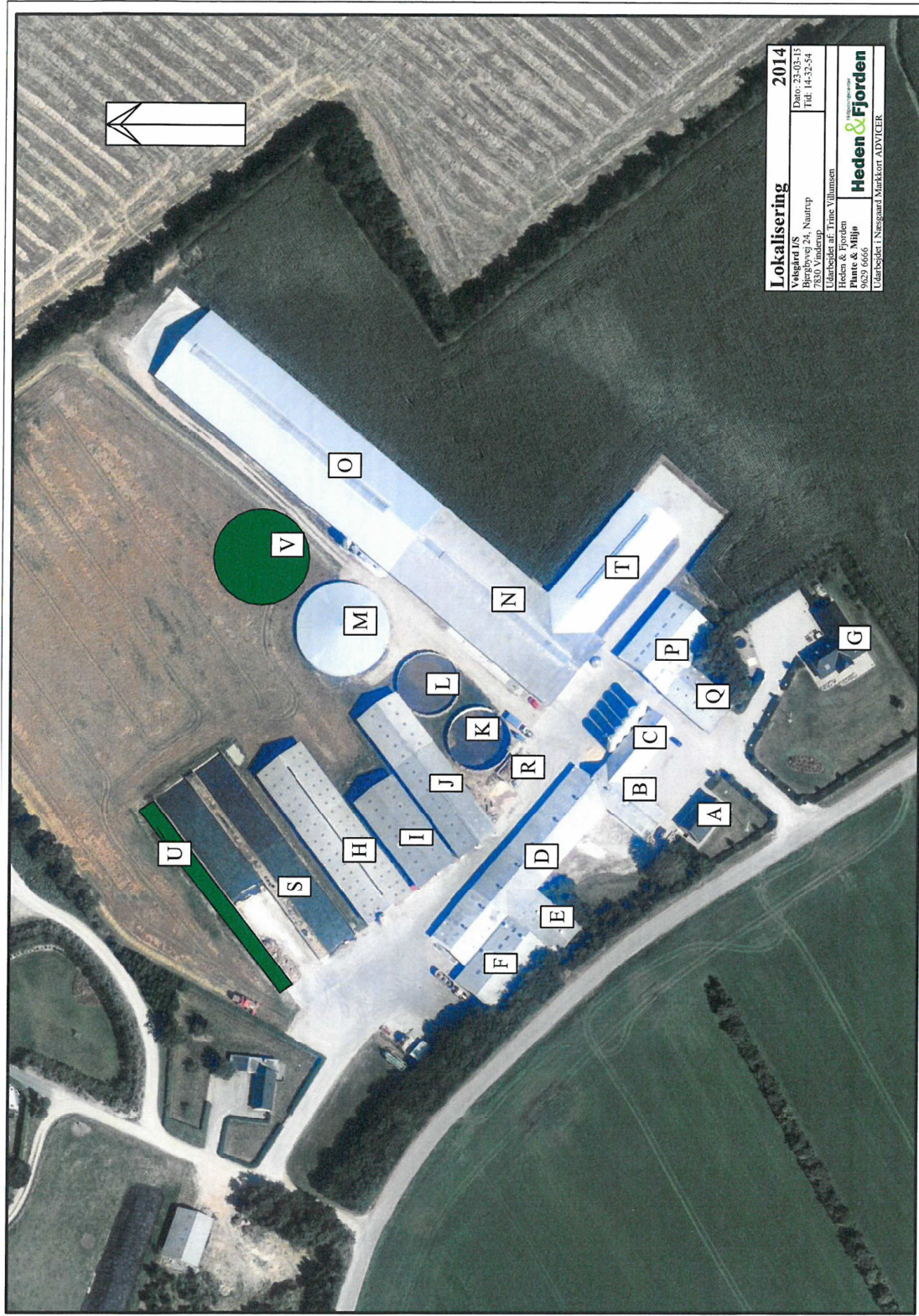
Bilag

Bilag 1 – Situationsplan

Bilag 2 – Husdyrbrugets indretning

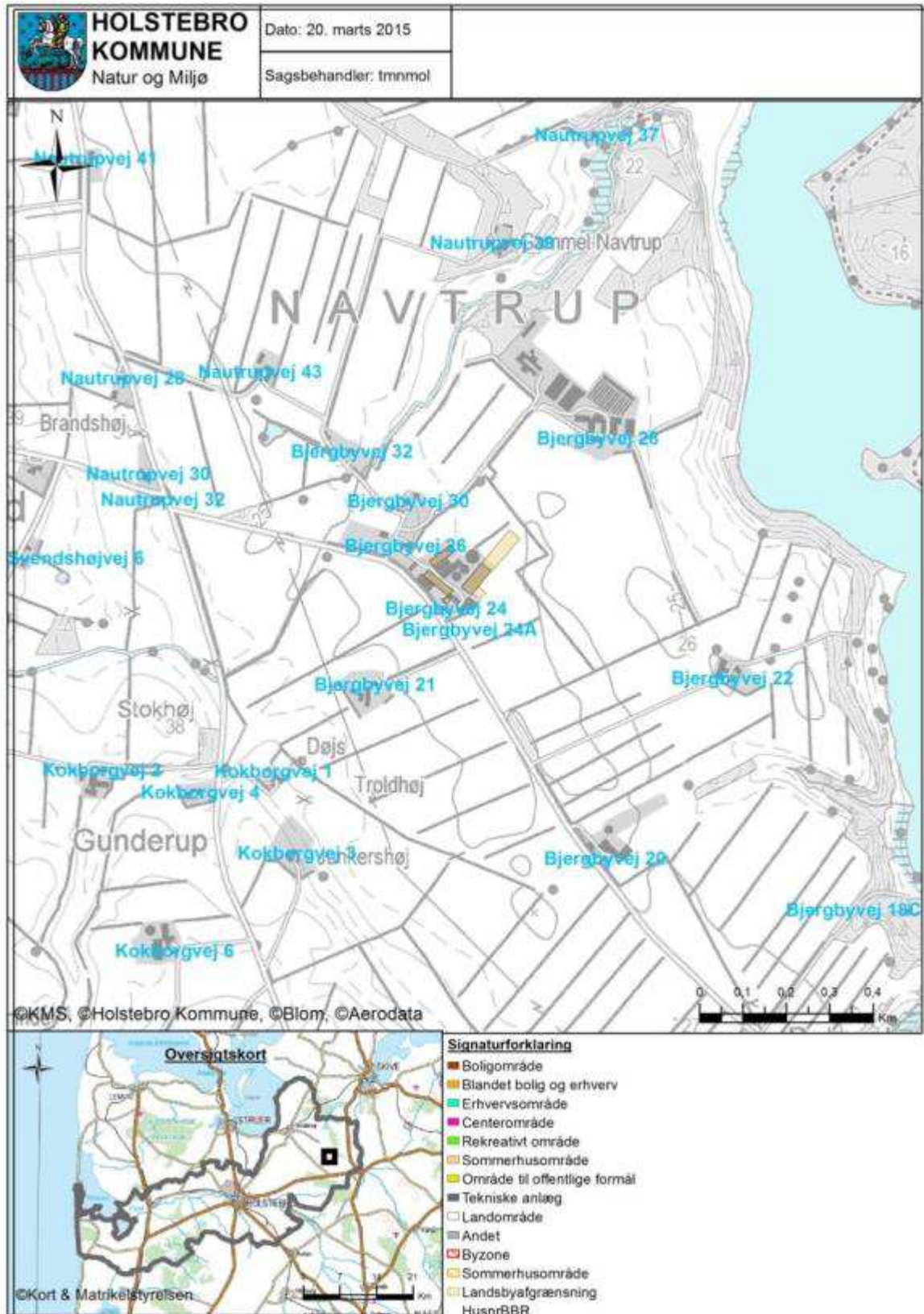

Informationer om husdyrbrugets anlæg.

Bygning	Type	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus	114	6	45°	Røde mursten med skiffer tag	Bolig
B	Kalvestald	286	6	45°	Røde sten med eternittag	Kalvestald
C	Lade	237	6	45°	Røde sten med eternittag	Lade
D	Kviestald	1150	5,5	20°	Røde sten med eternittag	Kviestald
E	Foderlade	724	5,5	20°	Røde sten med eternittag	Foderlade
F	Foderlade		5,5	20°	Røde sten med eternittag	Foderlade
G	Nyt Stuehus	220	6	45°	Røde Mursten, sort tegltag	Bolig
H	Tyrekalvestald	1093	7	20°	Røde stålplader med eternittag	Kalvestald
I	Foderlade	460	7	20°	Røde stålplader med eternittag	Silo
J	Foderlade	838	7	20°	Røde stålplader med eternittag	Silo
K	Gylletank	1430 m ³	2	-	Grå elementer	Gylle
L	Gylletank	1430 m ³	2	-	Grå elementer	Gylle
M	Gylletank	3200 m ³	5	20°	Grå elementer	Gylle
N	Kostald	1985	9,5	20°	Hvid lysit med eternittag	Kostald
O	Tilbygning til kostald	2800	9,5	20°	Hvid lysit med eternittag	Kostald

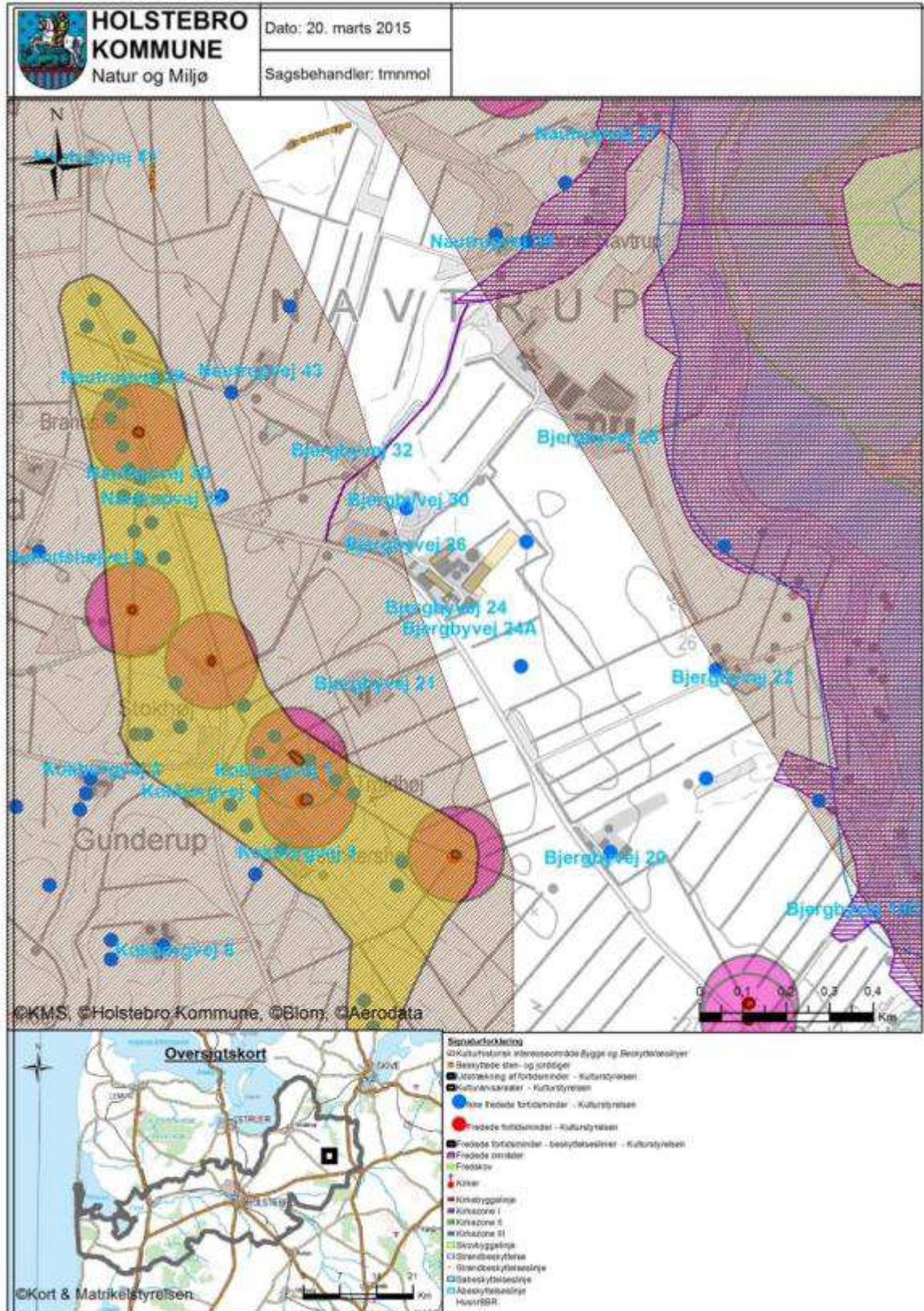

Bilag 3 – Omkringboende og planmæssige forhold

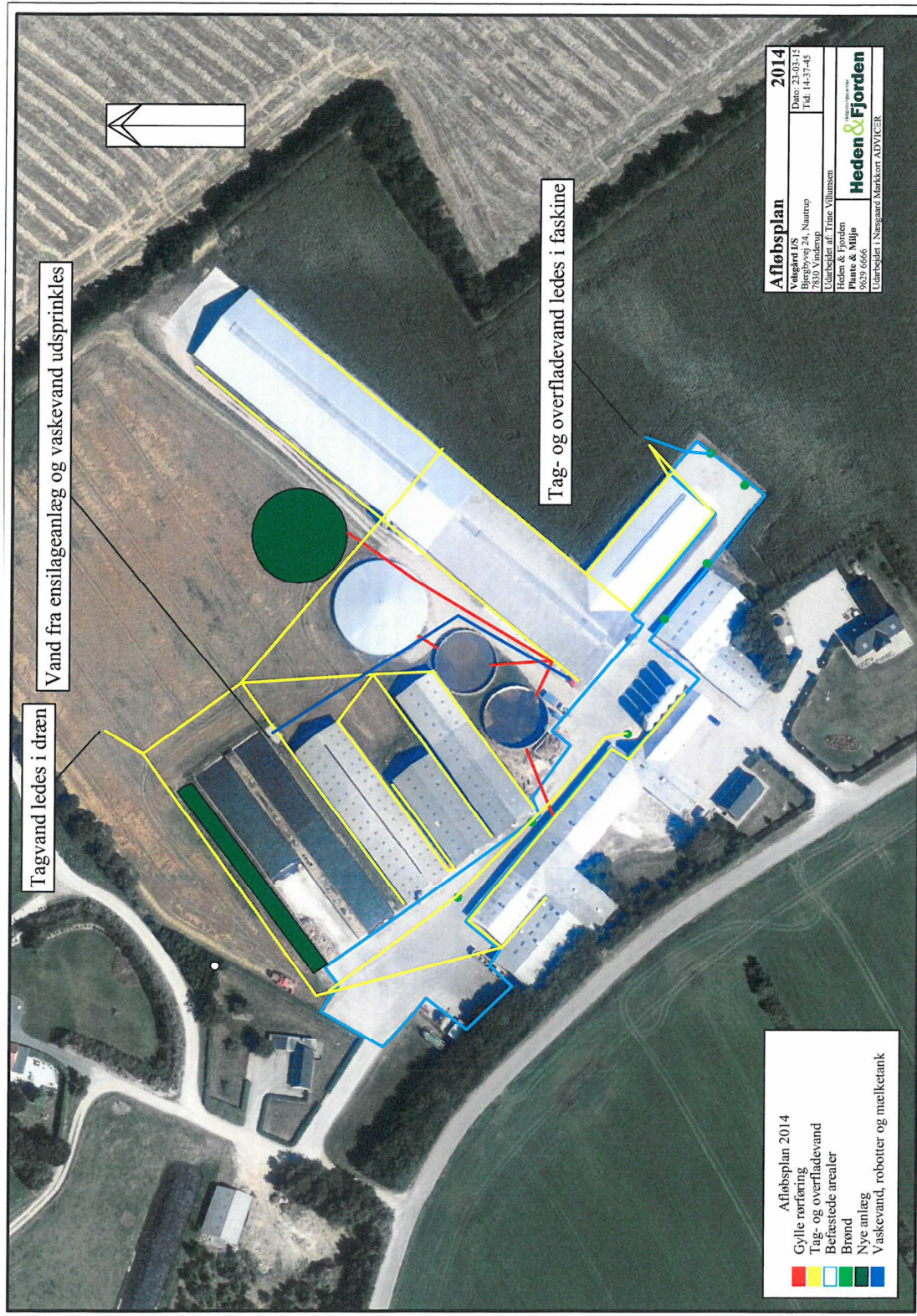

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

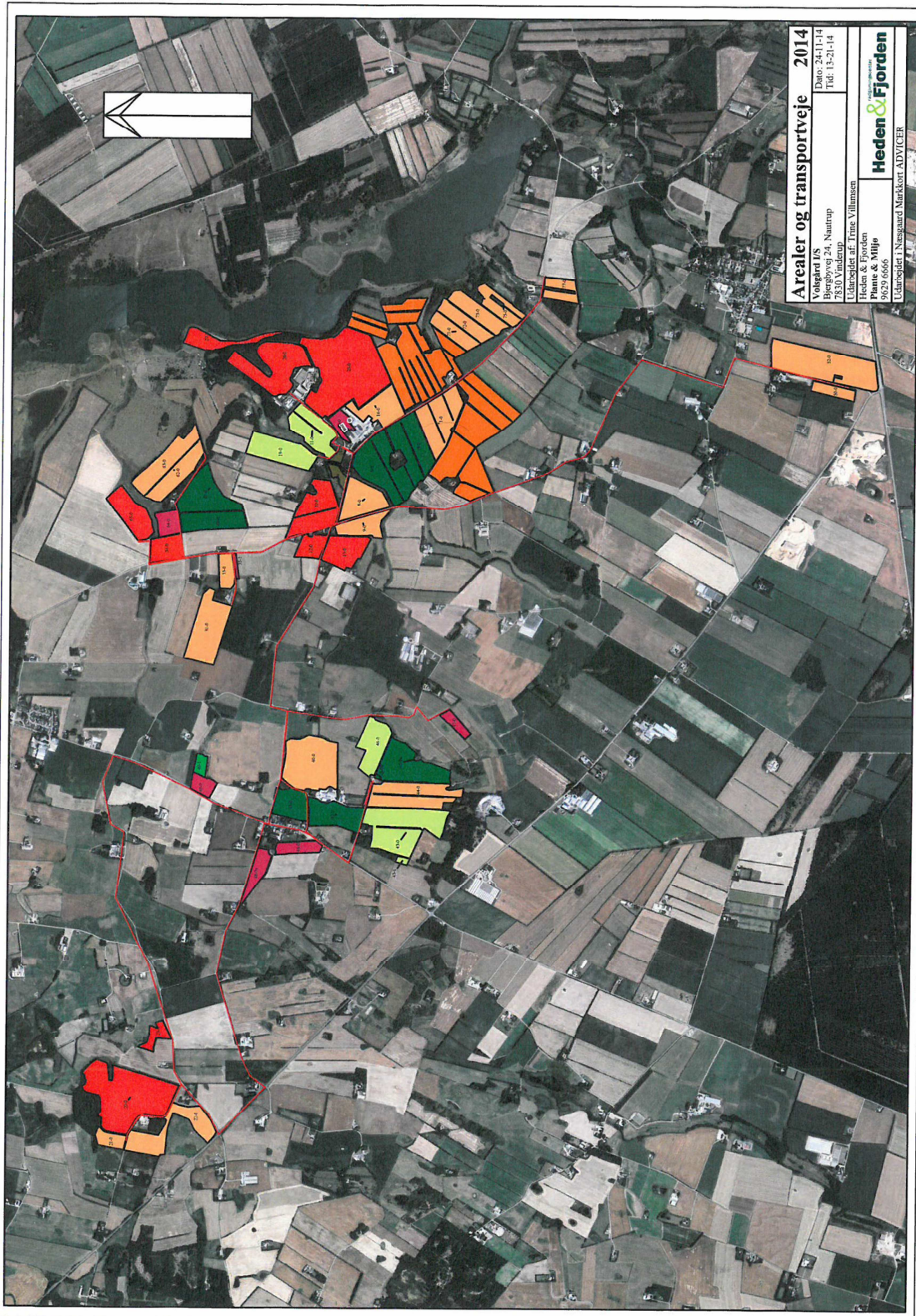

Bilag 5 – Husdyrbrugets afløbsforhold

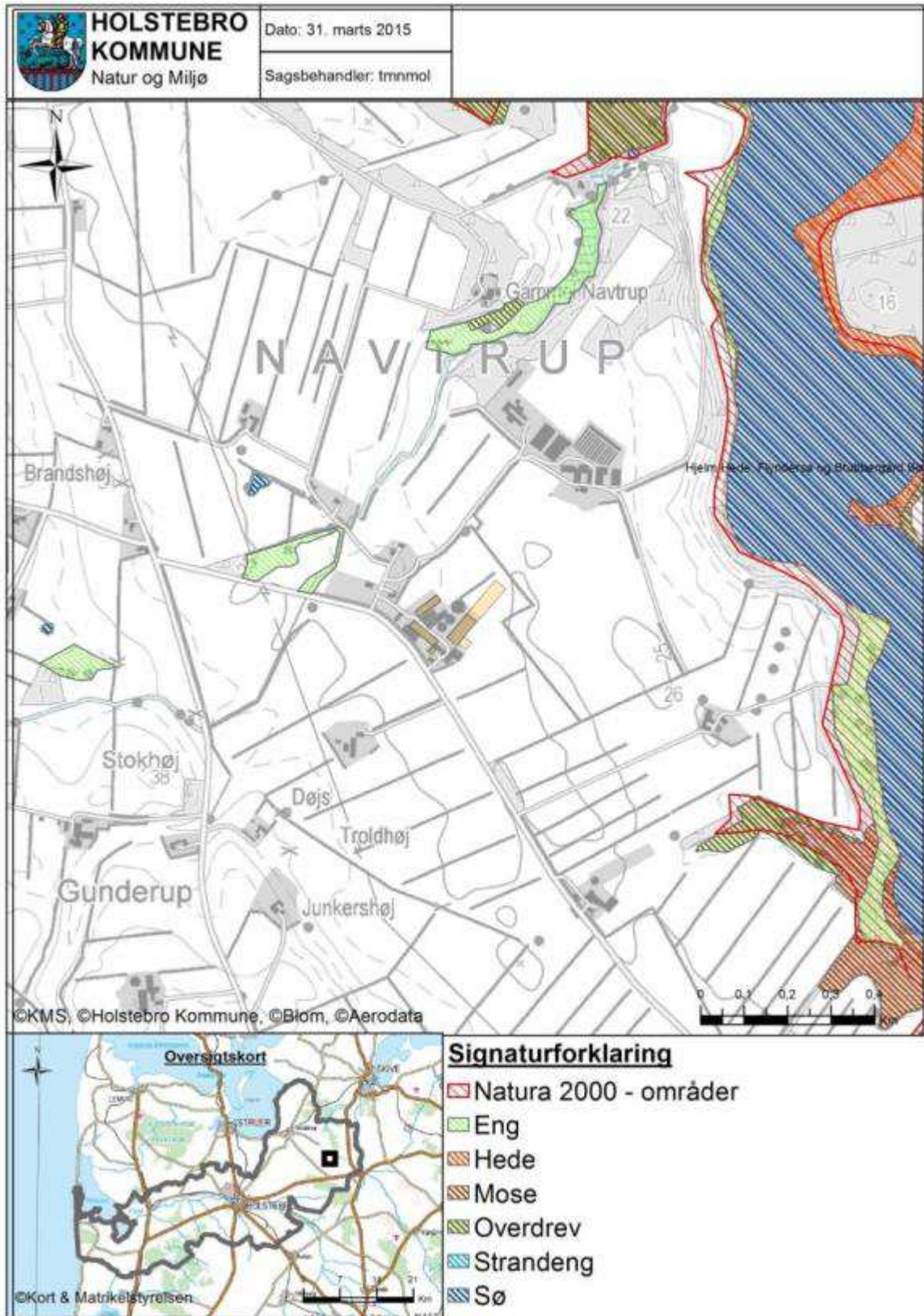

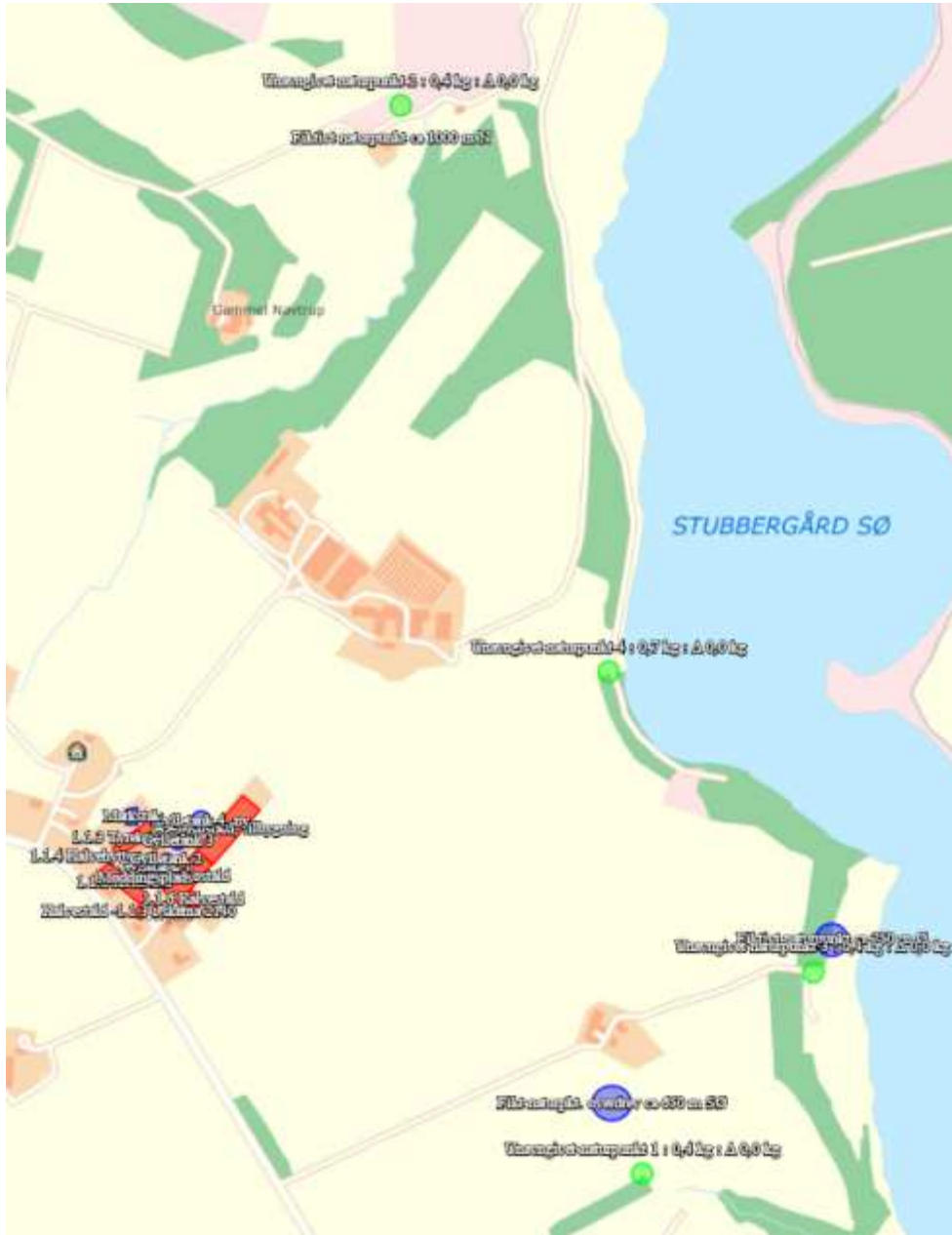
Bilag 6 – Gylletransportruter

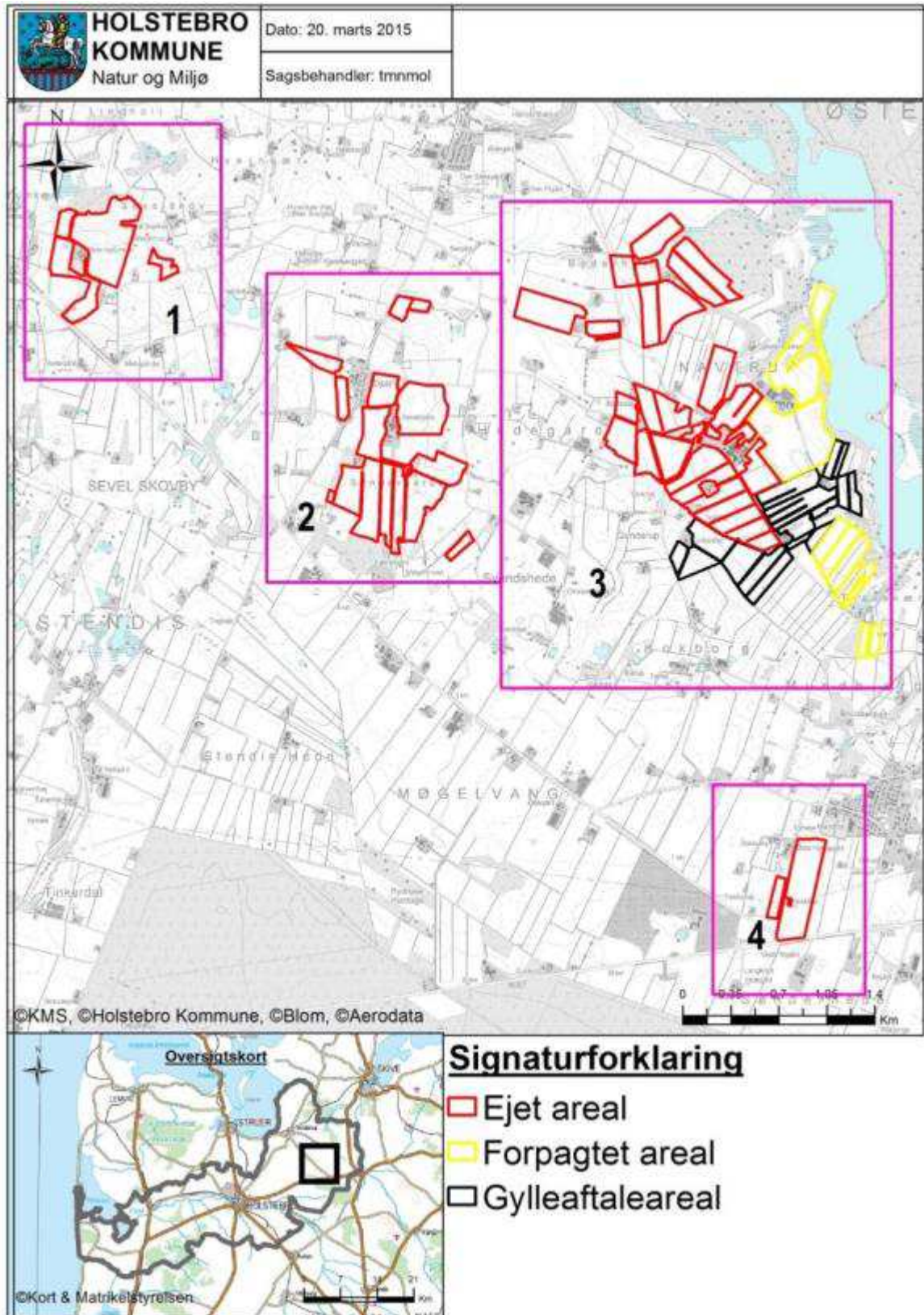
Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg

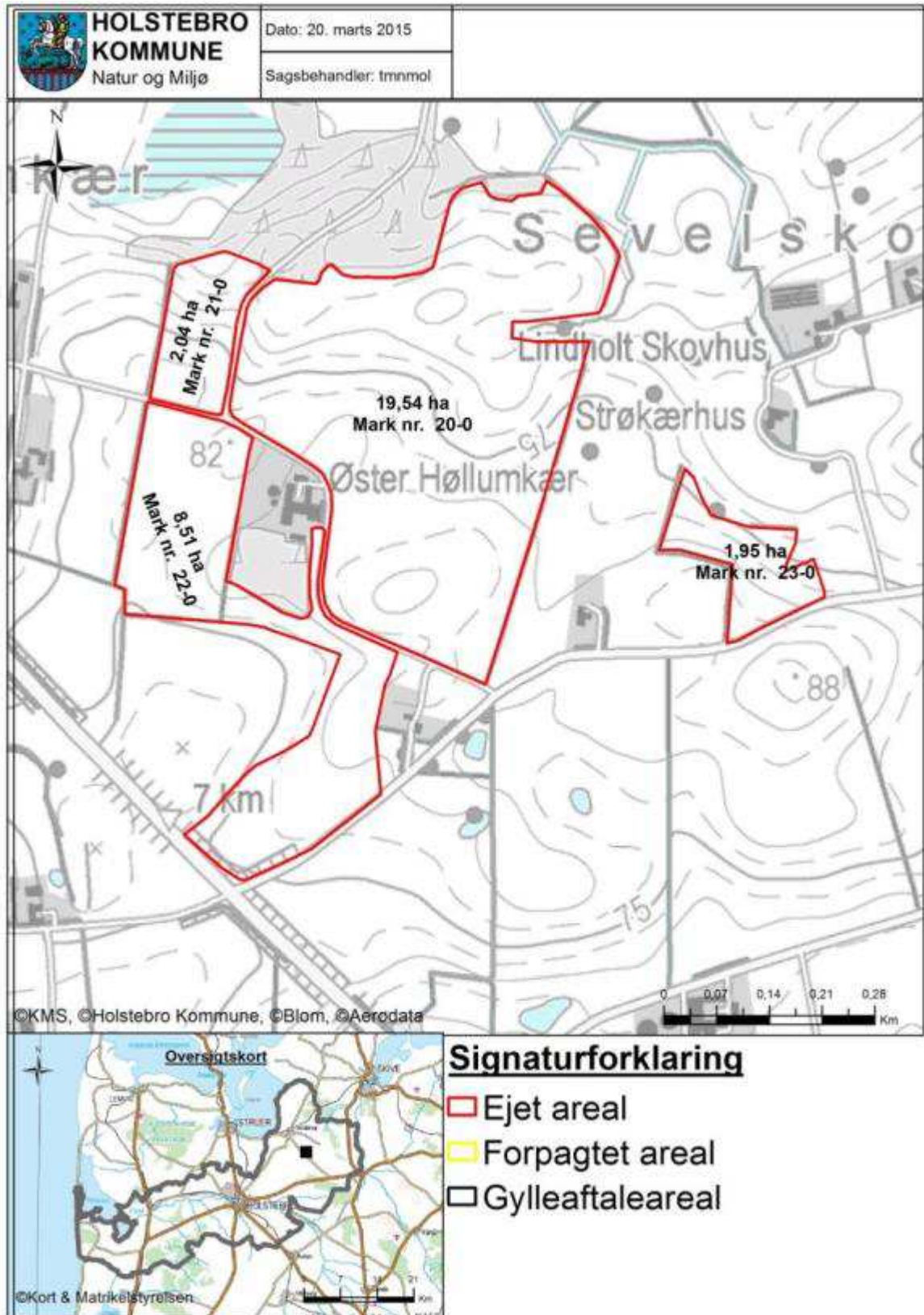

Bilag 8 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

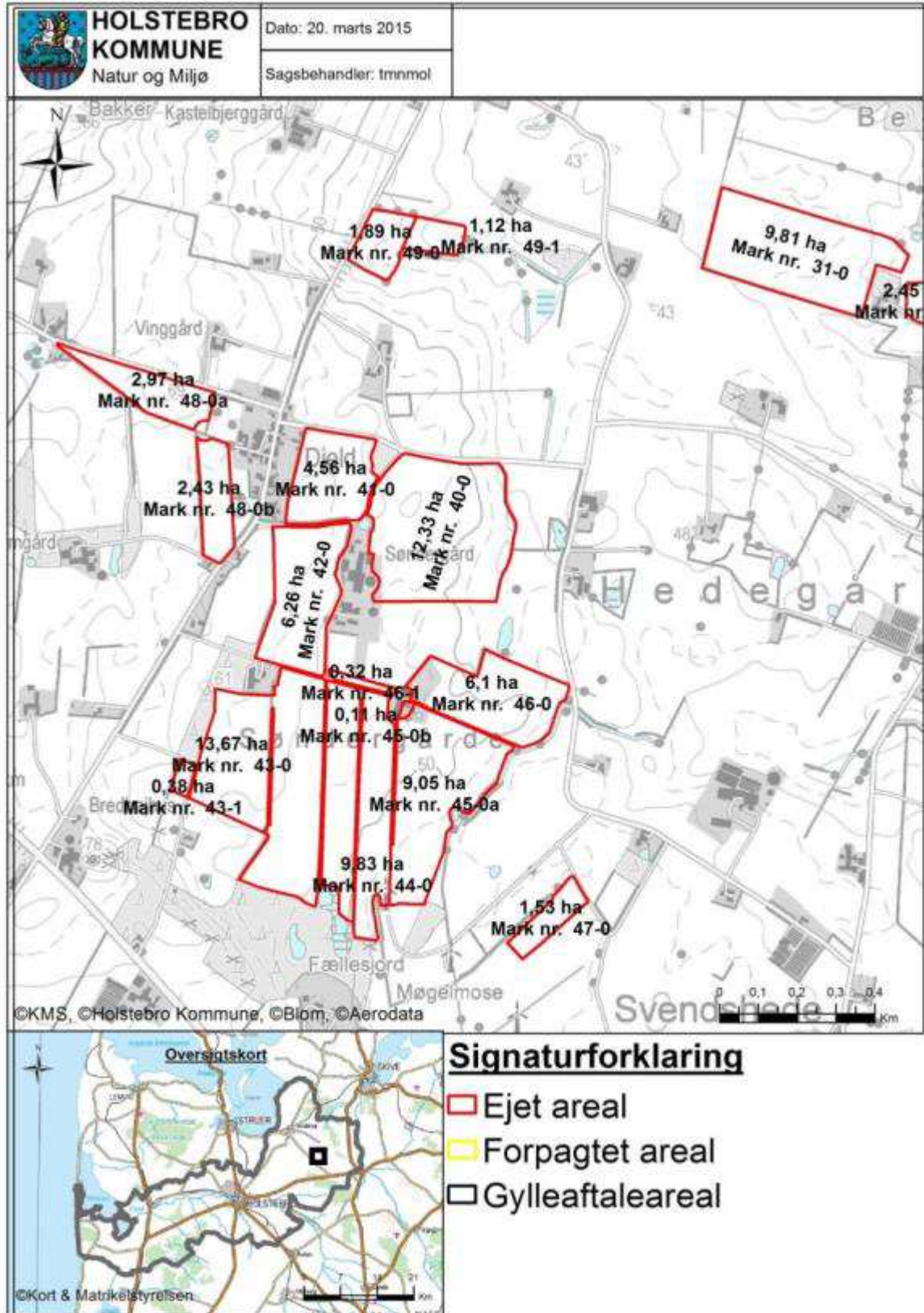

Bilag 9 – Arealer del 1/4

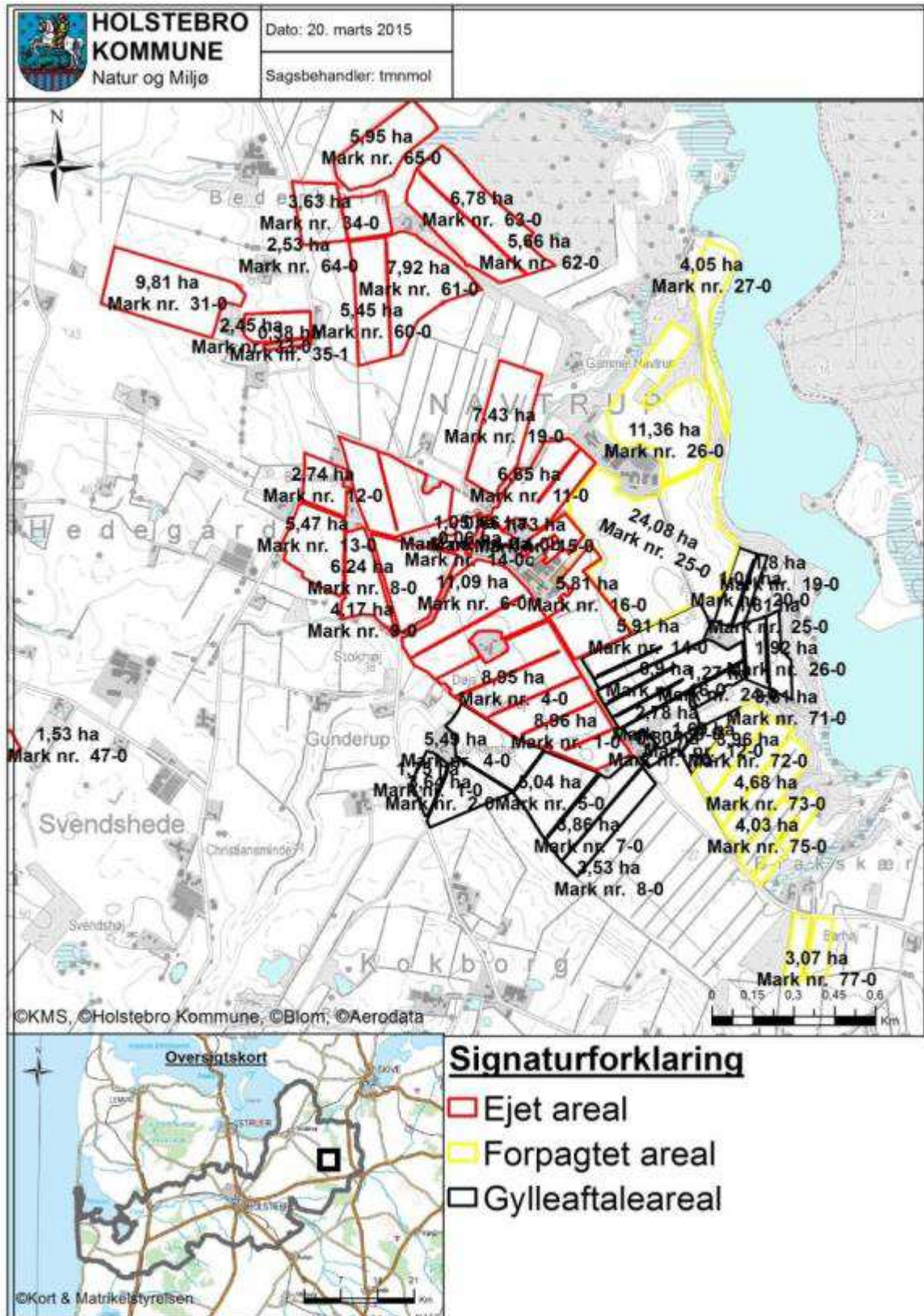

Bilag 10 – Arealer del 2/4

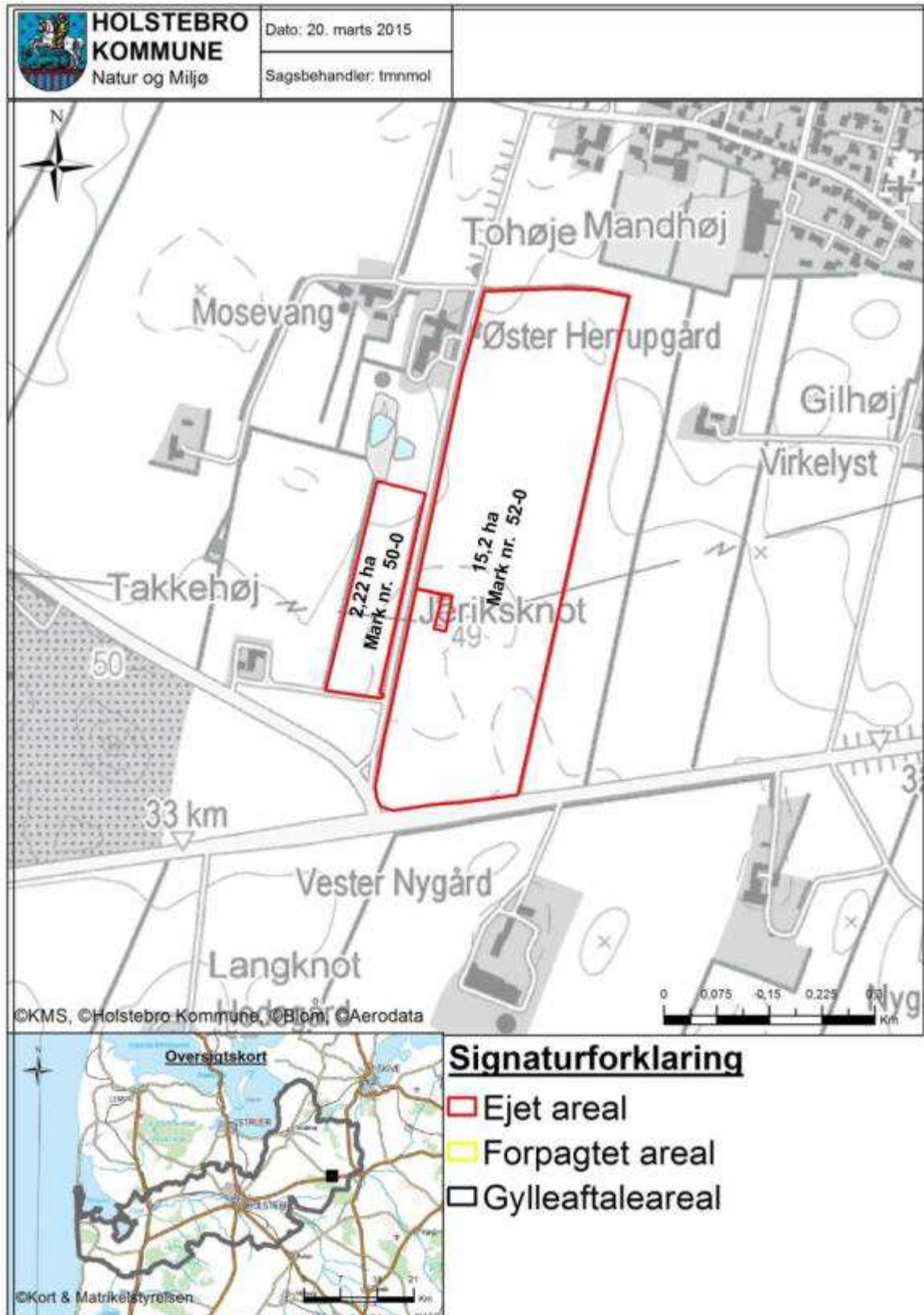

Bilag 11 - Arealer del 3/4

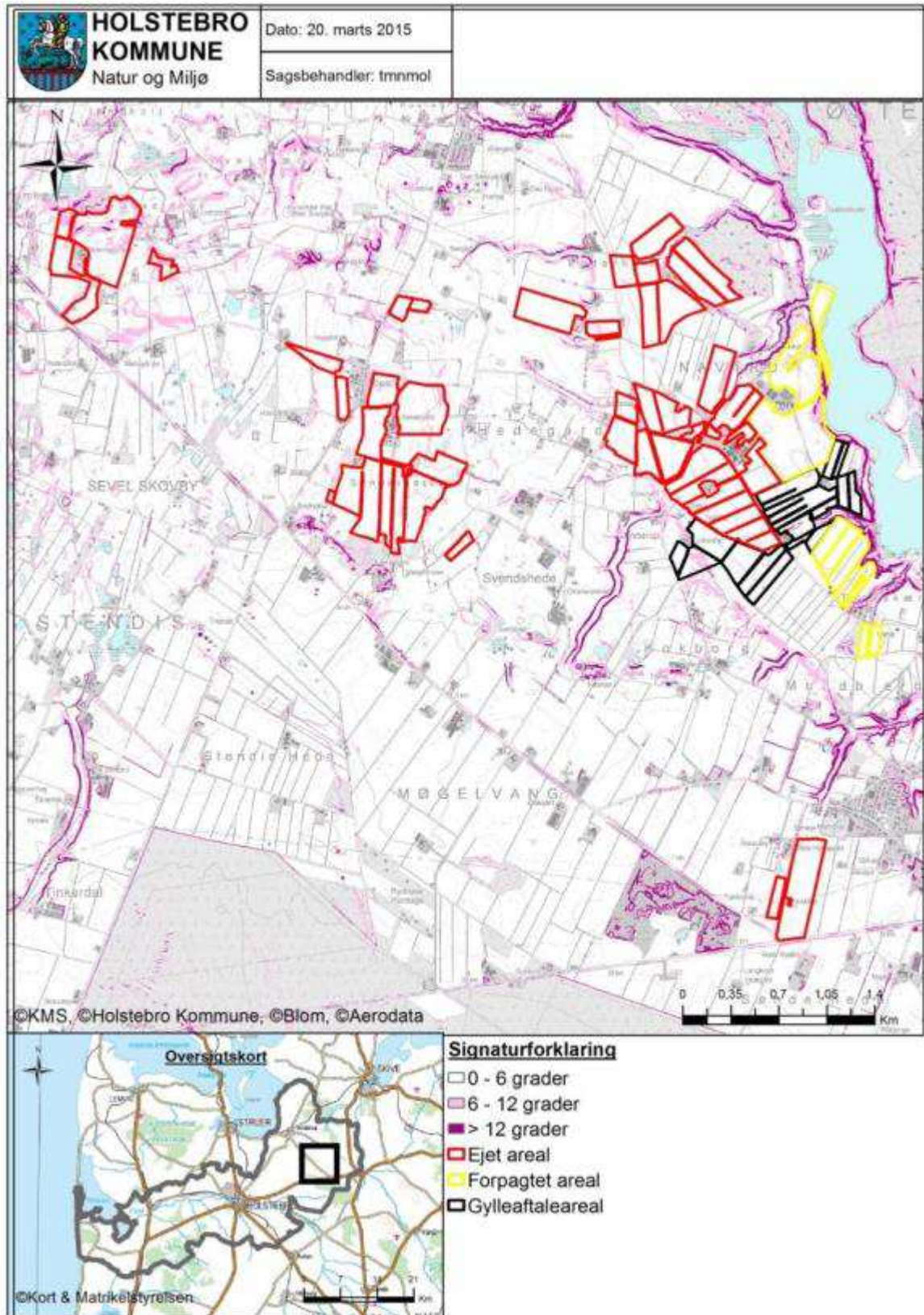

Bilag 12 – Arealer del 4/4

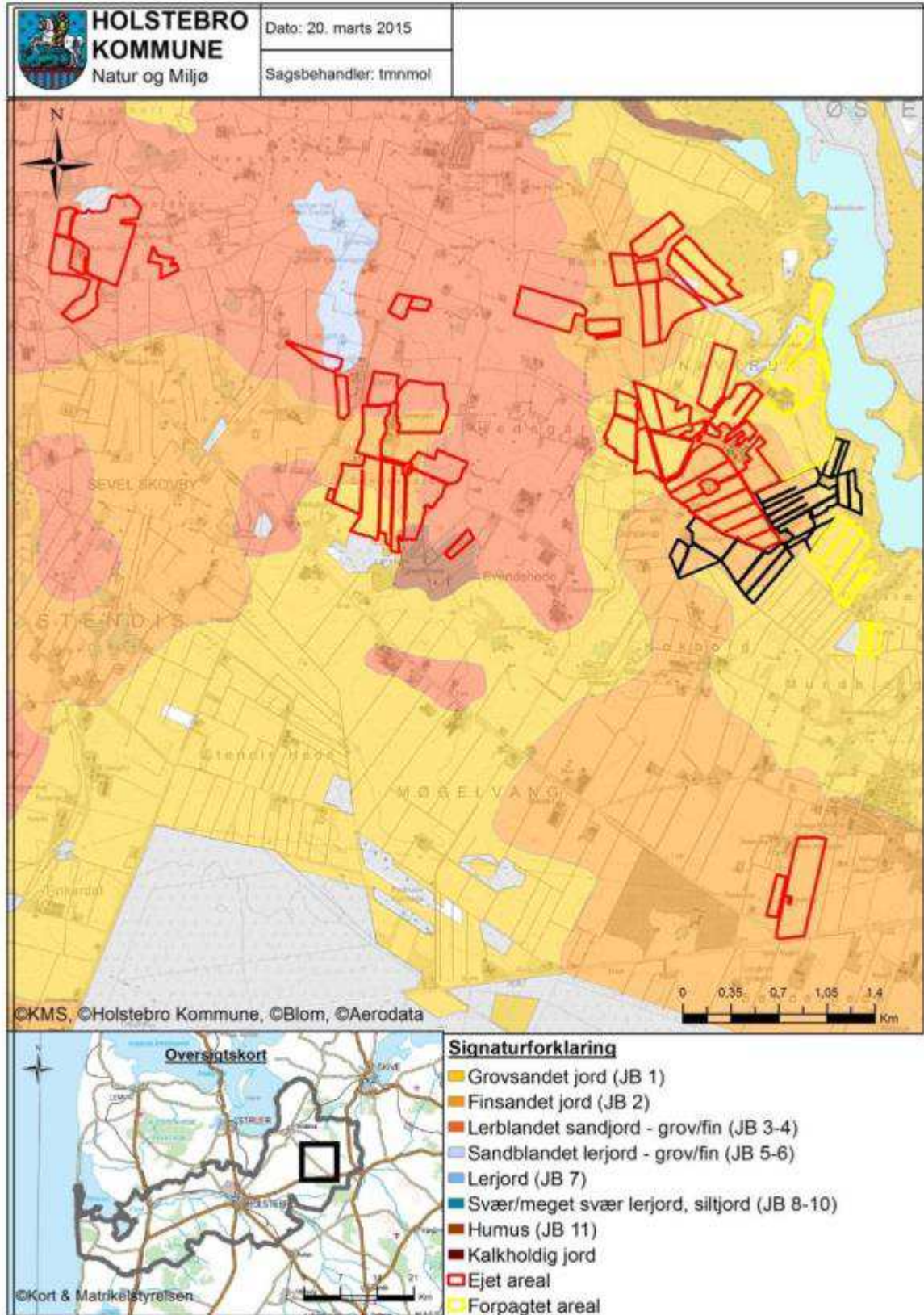

Bilag 13 – Risikoarealer i relation til terrænforhold

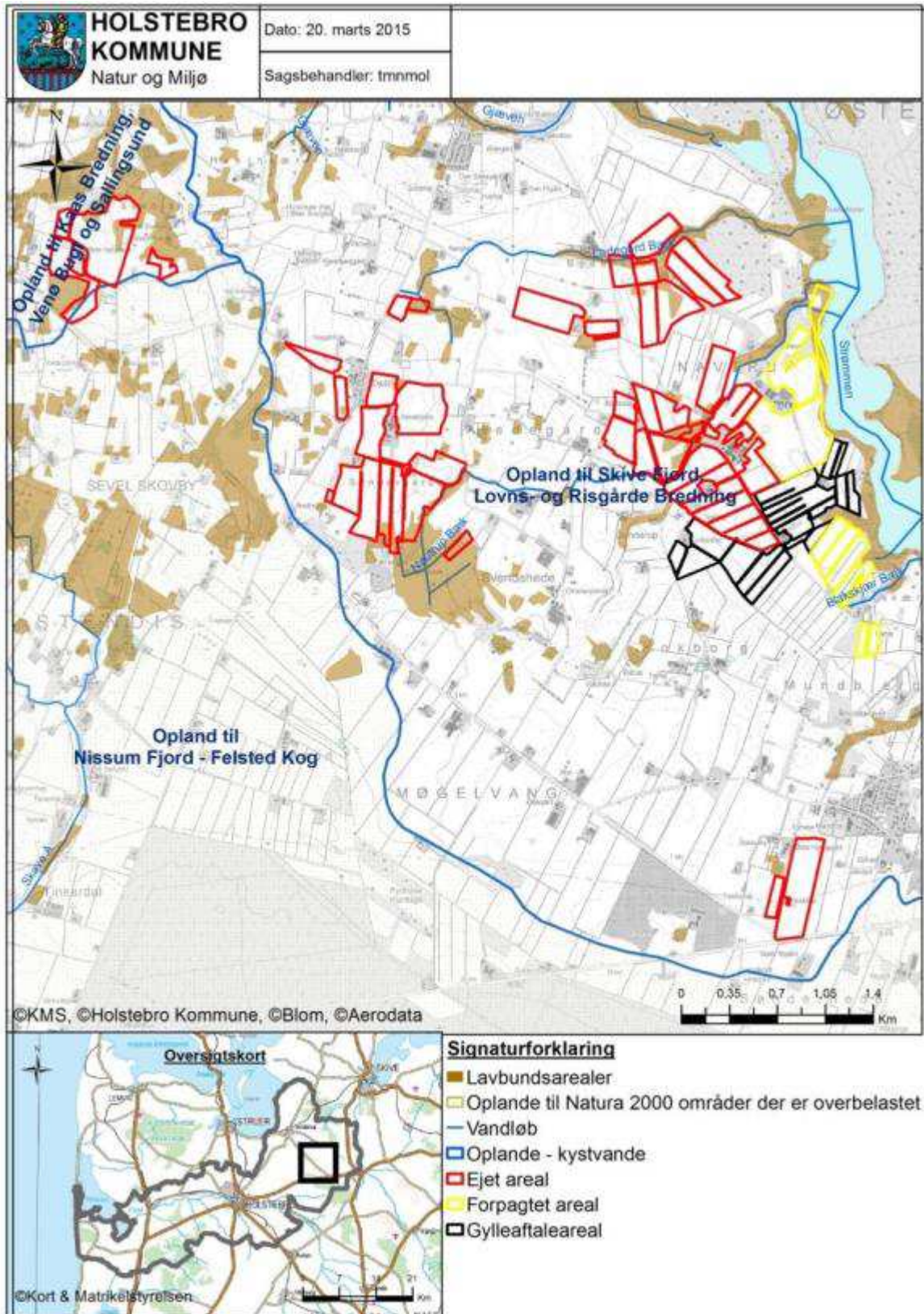

Bilag 14 – Jordbundstyper

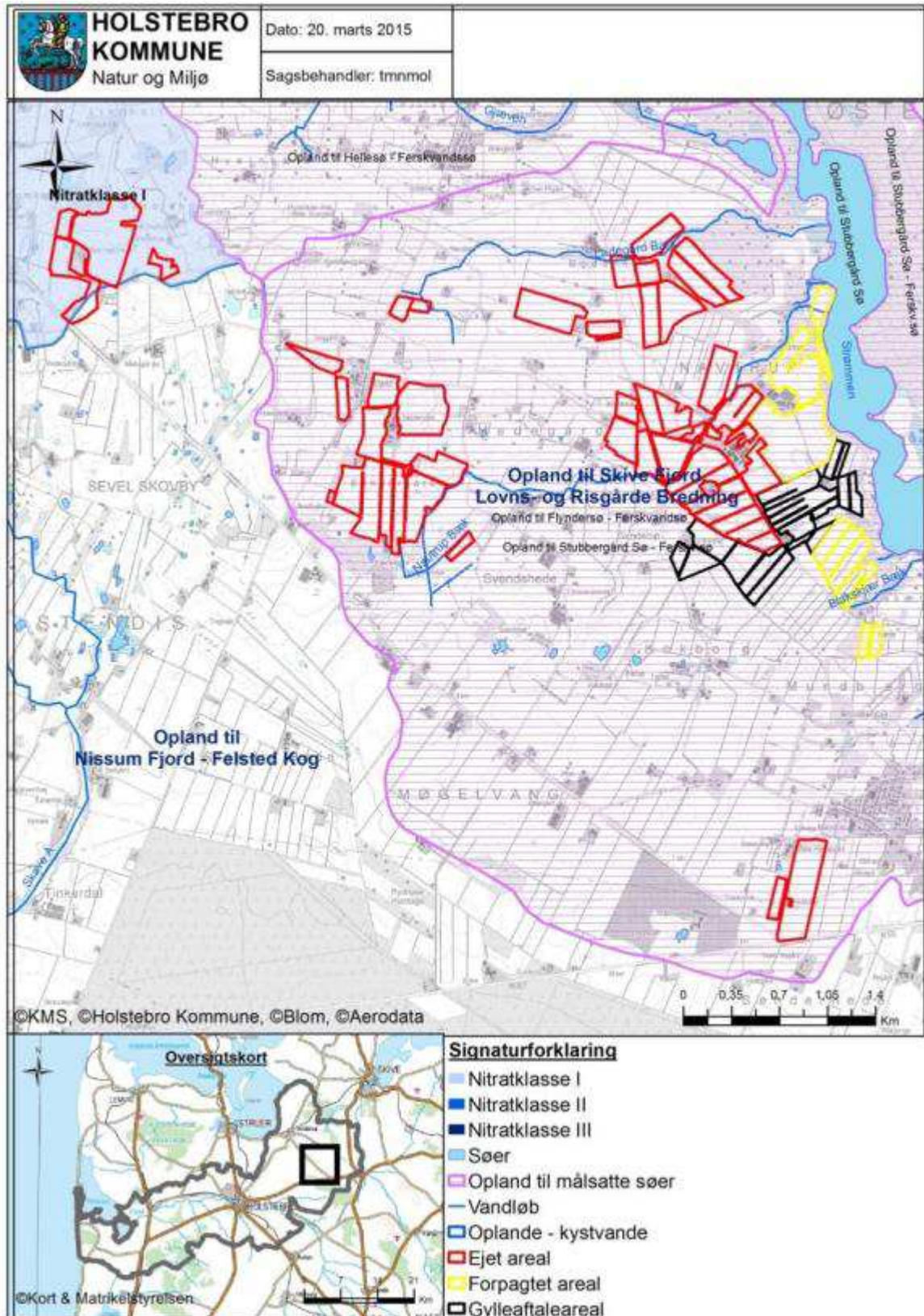

Bilag 15 – Lavbundsarealer

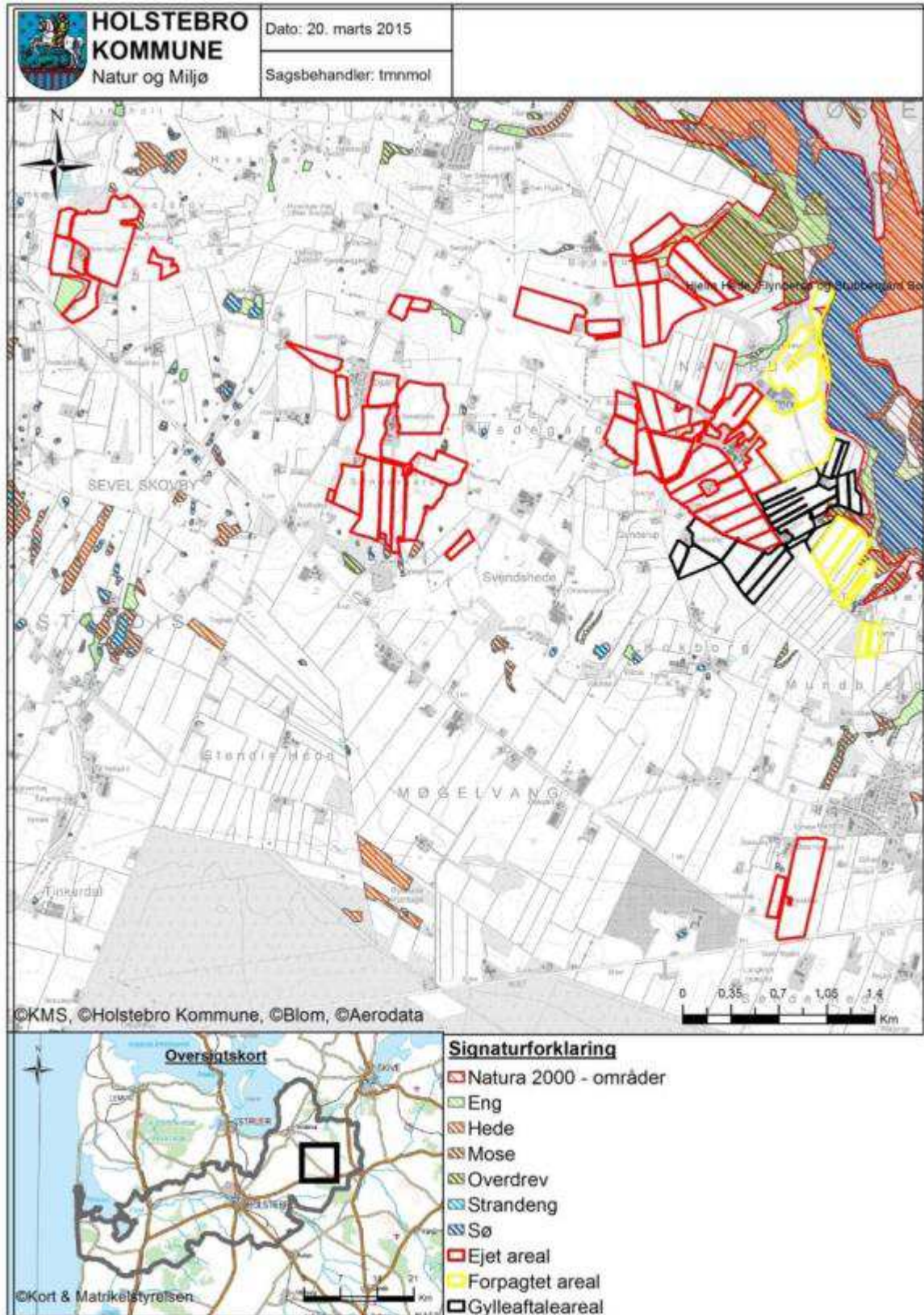

Bilag 16 – Nitratklasseområder og opland til målsatte søer

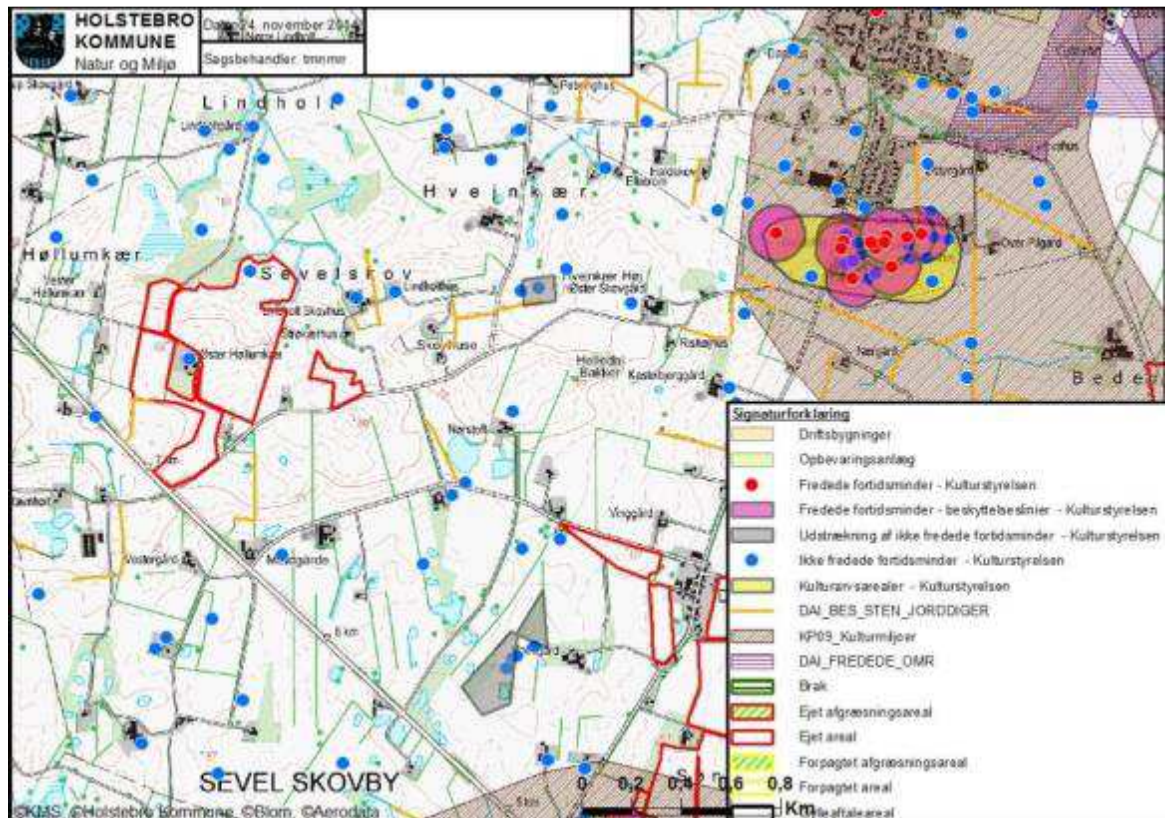
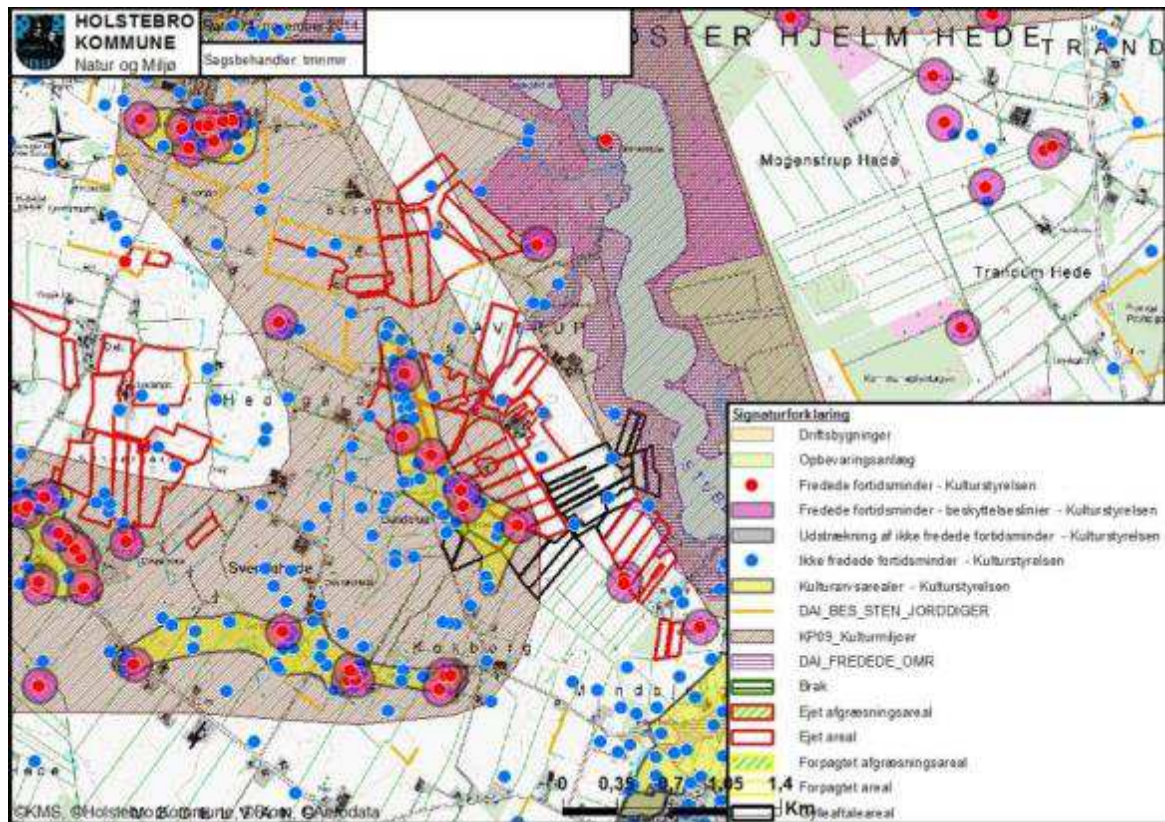

Bilag 17 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

Bilag 18 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer

Bilag 19 – Driftsjournal - del 1 / 3

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

MEKANISK VENTILATION	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Bilag 20 – Driftsjournal - del 2 / 3

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							
...							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					
...					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af hændelse
Driftsfejl og alarmer		
Driftsfejl og alarmer		
...		

SERVICE FOR FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af service inkl. fejlretninger
Kontrol jf. servicemanual		
Kalibrering af pH-målere		
...		

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

Bilag 21 – Driftsjournal - del 3 / 3

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

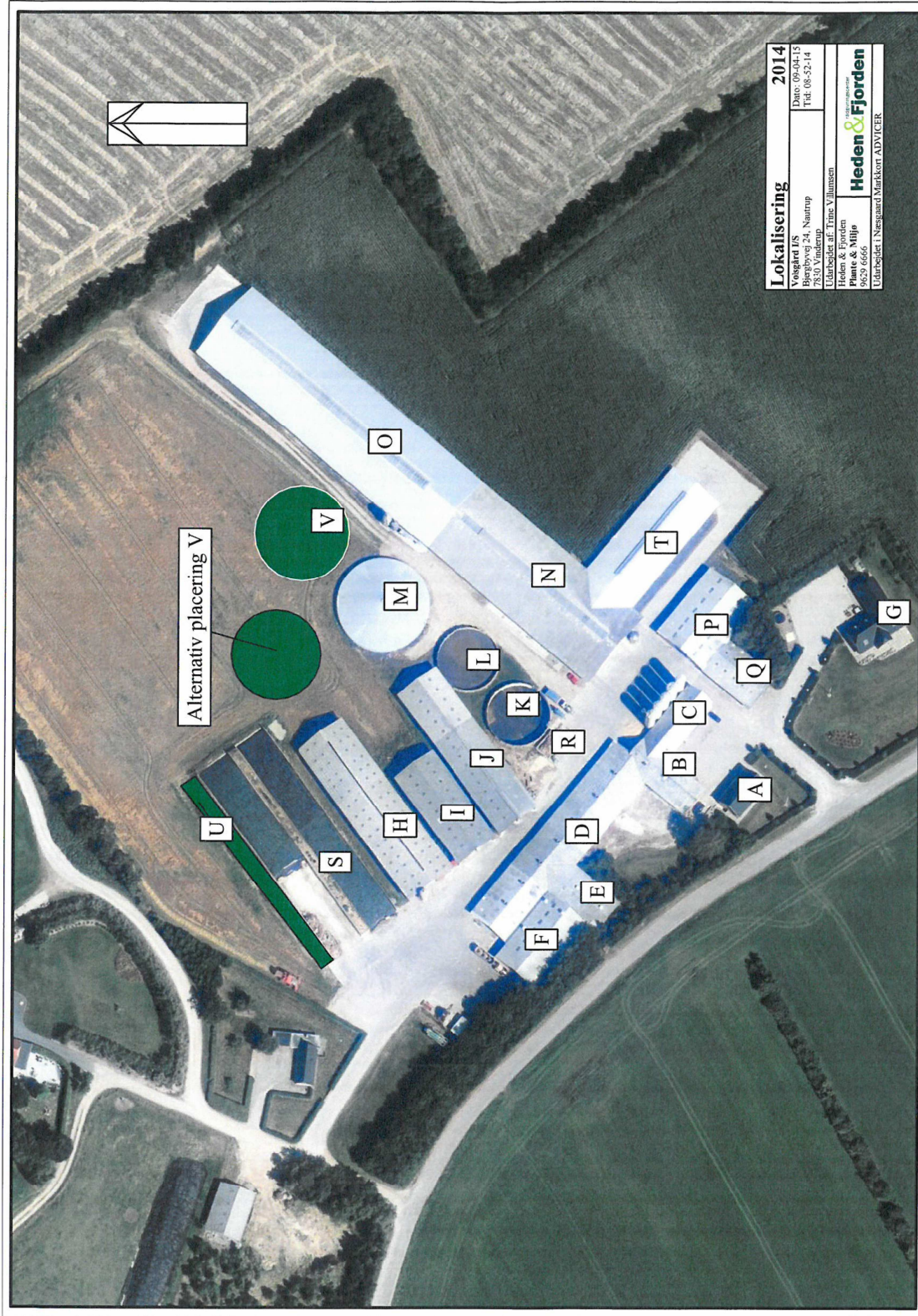
EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

Bilag 22 – Alternativ placering af gyllebeholder

Bilag 23 – Læhegn

Læhegn angivet med grønt. Den yderste spids mod nord er ikke et krav.

Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord

Hvilken beskyttelse gælder for oplandet

Der er to niveauer af beskyttelse i husdyrloven. Der er et generelt niveau, der anvendes, når påvirkningen med næringsstoffer fra oplandet har været faldende siden 2007 og et skærpet niveau, der gælder, hvis påvirkningen er steget.

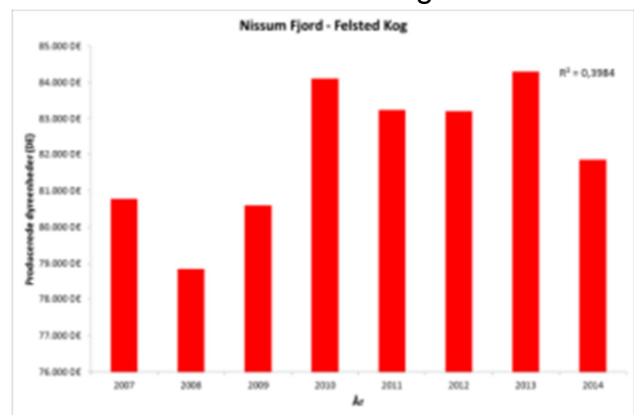
Der fremgår af miljøstyrelsens vejledning, at påvirkningen af næringsstoffer ikke er steget, hvis produktionen af husdyr i oplandet ikke er steget siden 2007.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrholdet i oplandet til Felsted Kog har været stigende siden 2007. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrlovens skærpede beskyttelsesniveau gælder for denne miljøgodkendelse.

Det skærpede beskyttelsesniveau betyder, at ansøger skal vise, at det miljøgodkendte projekt ikke udleder mere nitrat til fjorden end et plantebrug, der dyrker et areal af samme størrelse.

Hvordan har produktionen af husdyr udviklet sig siden 2007

Miljøstyrelsen har den 10. december 2014 offentliggjort nye tal for produktionen af husdyr i kystoplande. Hvis den såkaldte "forklaringsgrad(R^2)" er over 0,5, så skal kommunen vurdere udviklingen ud fra en metode kaldet "liniær regressionsanalyse". Holstebro Kommune har beregnet forklaringsgraden til 0,4, jvf. figur 1. Dette betyder, at udviklingen beregnes som forskellen mellem produktionen i 2007 og tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. I 2014 blev der produceret 81.850 DE og i 2007 blev der produceret 80.776 DE. Dyreholdet er i perioden steget med 1.075 DE, hvilket svarer til en relativ stigning på 1,3 %.

Figur 2. Udviklingen i producerede dyreenheder i oplandet til Felsted Kog i Nissum Fjord.

Hvorfor beskyttes Nissum Fjord

Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er i udpeget som natura 2000 område nr. 65. Fjorden er beskyttet som habitat- (H58), fuglebeskyttelse- (F38) og ramsarområde (R4).

Nissum Fjord er opdelt i tre bassiner. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden er en lukket såkaldt fjord. Storåen løber ud i det inderste bassin, der kaldes Felsted Kog. I natura 2000 sprog er Felsted Kog udpeget som en kystlagune (naturtype 1150). I vandplanen er det beskrevet, at miljøforholdene ikke har det godt, da området påvirkes af for store mængder næringsstoffer såsom nitrat (N) og fosfor (P).

Appendiks 2 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁶.

Skive Fjord og Lovns Bredning Fjord er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen⁷ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kran-nålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmose, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmose, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.

⁶ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets vandplan. Ifølge Miljøministeriets vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro kommune vurderer derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette indtages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

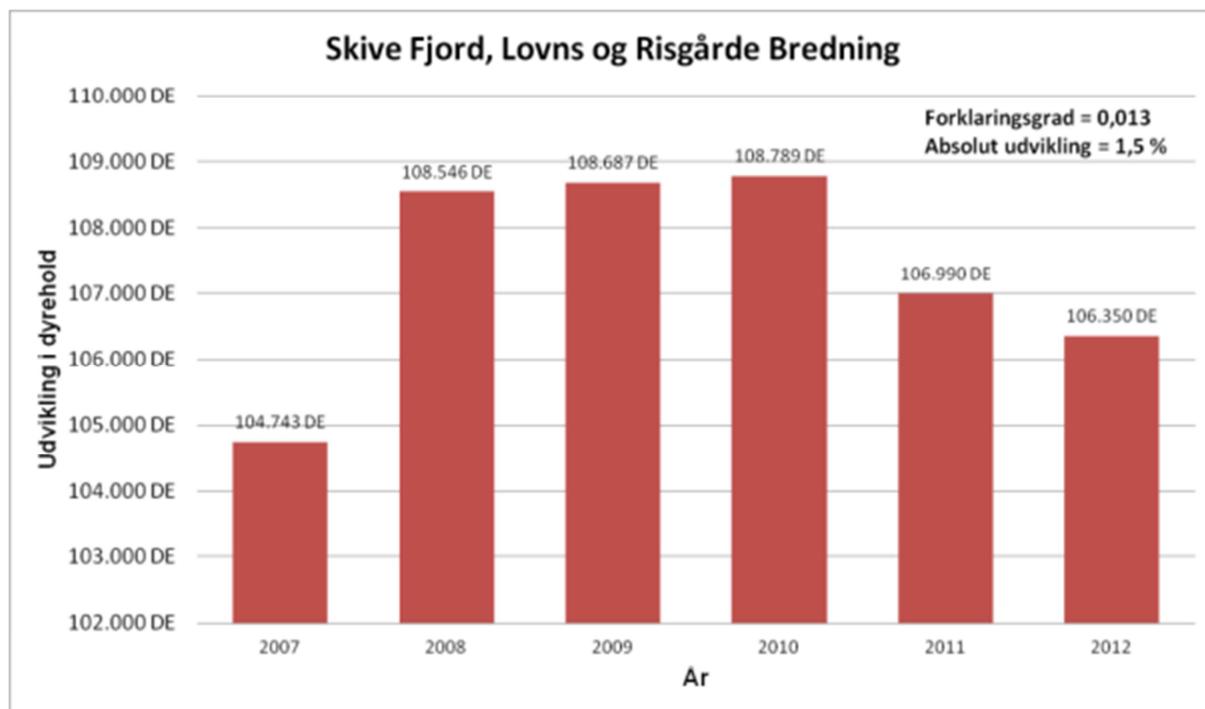
Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro

Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 3 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

Figur 3. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralsk gødning (handelsgødning).

På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.

Appendiks 3 - Natura 2000-vandopland Venø Sund - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

SMV-analysen⁹ for Venø Sund og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klithede, tør hede og surt overdrev fordi laveste enden af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsvild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

Den primære påvirkning af Natura 2000 område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstofbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i miljøstyrelsens kortværk, men idet prognosen for Venø Sund er ugunstig pga. for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro Kommune at der skal foretages en vurdering konkret vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune ikke vurderet at være et lukket område.

⁹ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniak-påvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 6 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Deloplandet Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund udgør en del af Hovedvandopland 1.2 Limfjorden. Ifølge Miljøministeriets til vandplan for Hovedvandopland Limfjorden⁹ er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for området er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilførslingen.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette indtages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

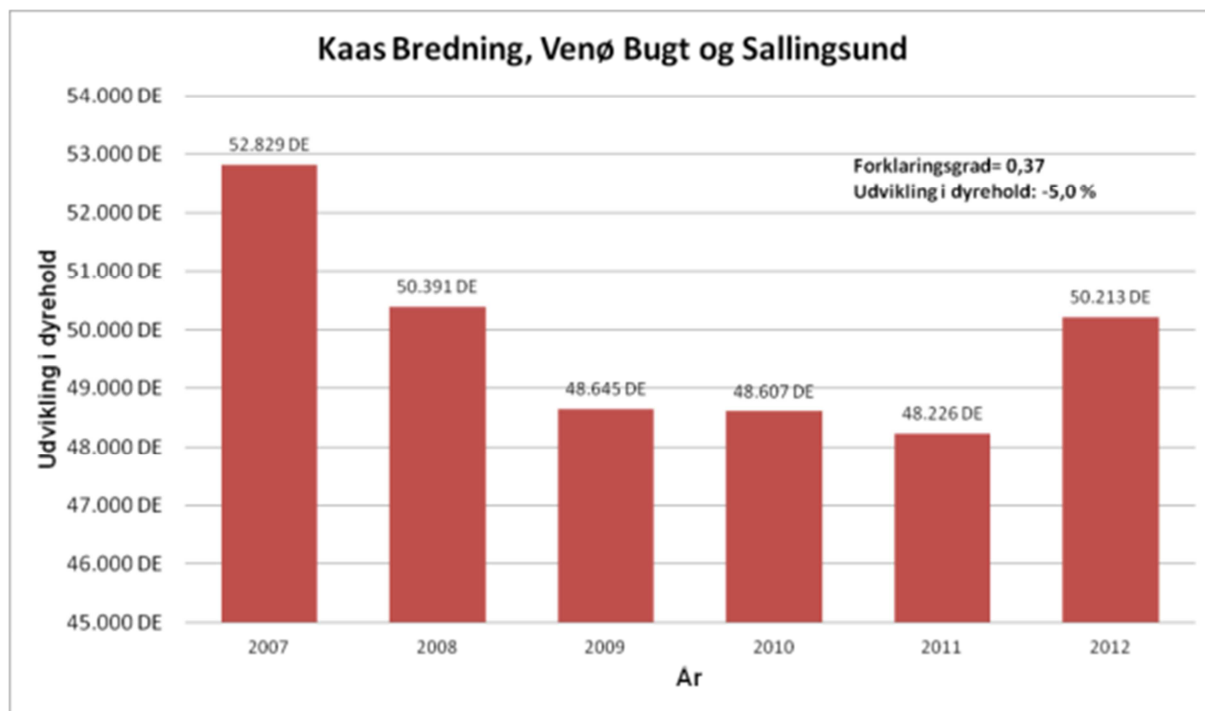
Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl¹⁰ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

¹⁰ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 4 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

Figur 4. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund faldet med 5,0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til forslag til vandplanen for Limfjorden er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (45 %), dambrug (23 %), regnbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (6 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renselanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renselanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Punktkildeudledninger fra renselanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2012 faldet fra 37,0 tons/år til 16,7 tons/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renselanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2012.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
		2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år
		2011	20,9 tons N/år	56	-16,2 tons N/år
		2012	16,7 tons N/år	45	-20,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2012. Herudover sker der hyppigt det, at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renselanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som led i udmøntning af vandplanerne er der Holstebro, Skive, Morsø og Stuer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.